

SZAKDOLGOZAT

SZAKA ZSOLT GYÖRGY

**Közoktatásvezető és Pedagógus Szakvizsga
Szakirányú Továbbképzés**

**MATE Kaposvári Campus
2023**

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campus**

**Közoktatásvezető és Pedagógus Szakvizsga
Szakirányú Továbbképzés**

**ISKOLÁM SZEREPE KÖZVETLEN KÖRNYEZE-
TEM KULTURÁLIS ÉLETÉBEN ÉS MUNKÁNK
TÁRSADALMI HATÁSAI**

Belső konzulens: Velner András
főiskolai docens

Készítette: Szaka Zsolt György
BZ7O07
Levelező tagozat

Intézet/Tanszék: Neveléstudományi
Intézet

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Kaposvári Campusa**

2023

Tartalom

Tartalom.....	1
Bevezetés	3
A témaválasztás indoklása	3
A választott téma	3
Miért pont ezt a témát választottam?	3
Magamról néhány mondat	4
Célkitűzés: a jót megtartani és újat alkotni	6
A dolgozat logikai felépítése	6
A dolgozattal kapcsolatos források bemutatása.....	7
Vizsgálati anyagok és módszerek	8
Kutatási módszer.....	8
Rövid iskolatörténet.....	9
Iskolák a környéken	10
A Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium napjainkban	10
Külső kapcsolatok, a szakmai együttműködés formái	12
Tanórákon kívüli foglalkozások, programok.....	13
Interjú Kőrösi Andrással, a Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium intézményvezetőjével.....	14
Interjú.....	14
Az interjúból és a személyes tapasztalatokból levonható következtetések	18
Tanulói válaszok	19
A tanulói válaszokból levonható következtetések	21
Rendezvények – környezetünk szolgálatában, a kultúra közvetítése	22
70 éves a gimnázium.....	22
Berzsényi-est.....	22
Berzsényi-nap	23
Online szavalóverseny és Versdélután	24
Felolvasómaraton.....	24
Berzsényi-bál	24
Berzsényi vetélkedő	25
A magyar nyelv napja - játék.....	25
Magyar kultúra napja	25
Édes anyanyelvünk	26
Nyelvi Nap.....	26
Arany János kiállítás	26
Adventi és karácsonyi ünnepkör.....	26

Nikla – kerékpártúrák. Berzsenyi nyomában.....	28
A település szolgálatában.....	29
Programok és versenyek, ahol tanulhatunk	30
Lányok Napja a MATE Kaposvári Campusán	30
Diákutaztatási Program – Rákóczi Szövetség	30
Hungarikum Vetélkedő.....	31
„Értékeink megyén innen és túl”	32
„Értékmentők”	34
A Diákönkormányzat nyitott programjai	37
Környezetvédelmi-és egészségnevelési témanap	37
E-sport.....	38
Pályaorientációs nap és közösségi szolgálat	39
Az iskolai közösségi szolgálat szerepe – civil kapcsolatok levetítve a saját intézményünkre.....	40
Egy példa a közösségi szolgálatra: értékteremtés.....	41
Künzelsau, a testvérváros	42
Volt tanítványaink a gimnázium alapításának 70. évfordulóján.....	42
Tehetséggondozás és pályázatok – partnerek bevonásával	44
A lehetőségek kihasználása	44
A program célja röviden	44
A megvalósítás.....	45
Célcsoport	46
Célok megvalósulása, hatásai a résztvevőkre	46
Partnerek	47
Tevékenységek, módszerek, szervezeti keretek	47
A komplex szemlélet	47
A projekt értékelése - komplex gondolkodásmód gazdagítása, fejlesztése	48
Összefoglalás	49
Hivatkozások jegyzéke	50
Felhasznált irodalom.....	51
Függelékek.....	53

Bevezetés

„Egy település rangját, méltóságát nem csupán az épületek külseje szabja meg, hanem az, ami falai között történik.”

Bodor Ádám

A témaválasztás indoklása

A választott téma

"Iskolám szerepe közvetlen környezetem kulturális életében és munkánk társadalmi hatásai"

A választott intézmény neve: **Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium**

Tanulók létszáma: 139 fő (2022. 10. 01.)

Pedagógusok létszáma: 20 fő (ebből 2 fő óraadó és 1 fő félállásban)

A témaválasztás egy intézményre irányul, így a közösségek kulturális életére vonatkozó szakirodalmak felkutatása helyett elsősorban **az iskolai élet külső szemlélők számára kevésbé ismert szeleteit szeretném bemutatni**, saját tapasztalataim alapján.

A feldolgozott időszak ennek megfelelően az utolsó három tanév, néha visszatekintve az előzményekre.

Egy szerethető munkahely és oktatási intézmény és a közvetlen környezete kapcsolatrendszerét mutatom be gyakorlati példákon keresztül. A környezet alatt értendő a település lakossága és elsősorban a tanulók családjai.

Miért pont ezt a témát választottam?

Ez a harmadik tanévem a Marcali Berzsenyi Dániel Gimnáziumban. Középiskolai fizika-tanárként kerültem az iskola kötelékeibe, de mára már nagyon sokrétű munkát végzek a tanórákon kívül is. Akkor érkeztem az intézménybe, amikor új vezetőt bíztak meg annak az irányításával. A tantestületben sajnos az ötven év körüli korunkkal is mindketten fiatalnak számítunk.

Hamar rájöttem, hogy új irányokat keres a gimnázium vezetése az intézmény népszerűsítésére, széleskörű elismertetésére, amely sajnos a működtetésének korábbi időszakaiban folyamatosan veszített a presztízséből. Fenntartók váltogatták egymást, az igazgatók

többsége inkább a saját érdekét helyezte előtérbe és a város vezetése is „mostohagyermekként” tekintett az „államosított” iskolákra. Ezekre rávilágítok a rövid iskolatörténetben.

Kis iskolaként létérdekünk az általános iskolai felső tagozatos tanulókat meggyőzni arról, hogy nem kell másik város középiskolájába jelentkezni, hiszen mi is kínálunk megfelelő lehetőségeket a továbbtanulás terén, és fel tudjuk készíteni őket a felnőtt életre is. Ennél a korosztálynál még jelentős befolyása van a környezetnek – így elsősorban a családnak, szülőknek – a pályaválasztásra. A versenyeredmények mellett a kulturális sokszínűség bemutatásával bizonyíthatja egy intézmény, hogy tanárai és tanulóik is eredményes munkát végeznek.

„Leginkább az a követelmény szokott megfogalmazódni, hogy az iskolának legyen kisu-gárgzó hatása környezetére. Ez az elvárás jogos, de azt is tudomásul kell venni, hogy a közvetlen környezet is jelentős befolyással bír az iskolára. Más-más az iskolával szembeni elvárás egy városi és egy falusi, egy döntően értelmiségiek által lakott és egy munkás vagy „leépült” lumpen környezetben.” (1)

Magamról néhány mondat

Gépészmérnök és műszaki tanár valamint középiskolai fizikatanár diplomával rendelkezem. Tíz tanévet tanítottam általános iskolában, hármat szakközépiskolában. Nyolc évig intézményvezetőként dolgoztam a város üzemeltetését biztosító szervezetnél, majd öt évig szerveztem egy nagyvállalat műszaki tanműhelyének a tevékenységeit és szakmunkástanulókat oktattam és felnőtteket. A kommunikációs oktatási ismereteimet ezen a munkahelyen fejlesztettem, felkérésre. Kommunikációs és oktatásmódszertani előadásokat, tréningeket tartottam a munkavállalói csoportoknak.

Bár minden munkahelyemen emberekkel foglalkoztam, pályaelhagyó éveim alatt mindig is hiányzott az igazi oktatás. A Marcali Berzsényi Dániel Gimnáziumban megtaláltam azt, ami minden más munkahelyemen hiányzott. Az „alkotói szabadság”-ot.

A fizika mellett technika, gyakorlat és életvitel tantárgyat tanítok, koordinálok az iskolai közösségi szolgálatot, és a Diákönkormányzat segítő tanáraként aktívan részt veszek az iskolai programok szervezésében és lebonyolításában és mindenféle kötelezettség nélkül az intézmény pályázatírója lettem.

Szinte belecsöppentem a digitális oktatásba, ezért mindjárt meg kellett keresnem azt a lehetőséget, hogy az általam alig ismert tanulóknak úgy tudjak ismereteket átadni, hogy

az érdekes legyen és fenntartsa a figyelmüket. Ekkor határoztam el, hogy a tanulók kommunikációs ismereteit is érdemes kötetlen, tanórai kereteken kívüli foglalkozásokon bővíteni. A jelenléti oktatásban megteremtettük ennek a feltételeit.

A lokálpatriotizmus, a magyarságtudat erősítését szükségesnek tartom annak érdekében, hogy a fiataljaink ne vándoroljanak túl messzire és ne öregedjen el a város és a városkörnyék. Erre remek alkalom a rangos és évente ismétlődő nemzetközi Hungarikum Vetélkedő, amelyen évek óta eredményesen szerepelünk és az új „Értékeink megyn innen és túl” vármegyei verseny.

Az általam szervezett, vagy támogatott programokról, a tanulóim versenyeiről rendszeresen fényképes tudósításokat írok, amelyek az iskola kommunikációs csatornáin kívül gyakran megjelennek a helyi és néha a megyei médiában is.

Szerencsére támogató vezetői környezetben dolgozhatok, így minden esetben megkapom a szükséges segítséget.

Szabadidős tevékenységeim:

„Útjelző vezető” képzésemnek köszönhetően pályázati forrásokból elsősorban tanulók bevonásával felújítottuk a környék összes gyalogos turistaújtját és több új szakaszt hoztunk létre a Magyar Természetjáró Szövetség jóváhagyásával.

A települési értékek feltárása a másik hobbim. „Nikla – településportré” címmel 2005-ben jelent meg az első könyvem a Berzsenyi Irodalmi Társaság és Nikla Község Önkormányzata támogatásával. A „Vásárszabadalom, céhek, kereskedők a 18-19. századi Marcaliban” című helytörténeti kiadványt 2008-ban jelentette meg a Marcali és Környéke Hagyományörző Ipartestület. Az egyesület hatására kezdtem el komolyabban foglalkozni a város értékeivel. Feltérképeztem a teljes városkörnyéket és 2017-ben megjelent a várost bemutató helyismereti könyvem (Marcali – egy kisváros a Balaton hátterében).

2. kép: a marcali Hikman-sárkány (forrás: saját munka)

Célkitűzés: a jót megtartani és újat alkotni

Részben a gimnázium belső dokumentumait felhasználva a nyilvánosság elé tárt tevékenységeket gyűjtöttem össze és rendszereztem, elemeztem. Interjúk és rövid vélemények alapján keresem az előrelépés lehetőségeit és a már működő „jógyakorlatok”-at.

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése partnerszervezeteknél, a Diákönkormányzat munkája és a tehetséggondozás pályázati lehetőségeinek a kihasználása (Nemzeti Tehetség Program) egyaránt fontos egy intézmény megítélésénél. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindhárom területet koordinálok, így gyakran ezeknek a tevékenységeknek a megfelelő összehangolása is segítheti az iskolában folyó munkáról alkotott kép pozitívabb megítélését.

A dolgozat logikai felépítése

A bevezetésben a témaválasztás indoklásán belül röviden bemutatom magamat, feltárva a témához kapcsolódó tevékenységeimet.

A forrásaim elsősorban a saját tapasztalataim, az intézményben folyó tevékenységeket rendszereztem.

A munkahelyemről írok, ezért bemutatom az intézményt, annak a környezetét és a téma megközelítése szempontjából releváns kapcsolatrendszerét.

Egy rövid vezetői interjú és néhány tanulói vélemény segítségével építem be a környezetem véleményét a dolgozatba.

A kulturális tevékenységhez kapcsolódó programok mellett bemutatom azokat az eseményeket is, amelyek nem közvetlenül a kultúráról szólnak, de hatással vannak az intézmény jelenére és jövőjére. Ilyenek a nem tantárgyakhoz köthető versenyek, a tehetséggondozáshoz kapcsolódó tevékenységek, a pályaaorientációs programok, az iskolai közösségi szolgálat teljesítése és a Diákönkormányzat tevékenysége.

Egy-egy fejezet végén szerepelnek a saját következtetéseim.

Szeretném bebizonyítani, hogy egy kis iskola is képes magas színvonalú kulturális programokat szervezni és lehet szerves része, majdhogynem alapja a városi kulturális életnek.

A dolgozattal kapcsolatos források bemutatása

A Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja 234 oldalas, minden fontos részletre kiterjedő, alapos előkészítéssel elkészített dokumentum. Ennek felhasználásával áttekintettem, hogy a dolgozat témájával kapcsolatos, intézményi szinten megfogalmazott célokat milyen szinten sikerült megvalósítani.

A megvalósított programok jelentős része tervezés szintjén szerepelt a különböző munkatervekben, viszont azokról utólagos összefoglalók nem készültek, vagy esetleg egy-egy összegző táblázat formájában.

Az intézmény online felületein közzétett beszámolók (honlap, közösségi oldal) és a sajtóhírek összegyűjtése és rendszerezése átfogó képet ad a munkánkról, de utólag áttekintve egyértelműen kiderül, hogy az iskola kulturális életének csak töredékét mutatjuk be a megfelelő színvonalon.

Emellett forrásként a saját tapasztalataim mellett az intézmény vezetőjével készített interjút és néhány tanulói véleményt használtam fel.

A vezetői interjúban visszatekintünk a múltra, kielemezzük a jelenlegi helyzetet és az előrelépés lehetőségeit.

A tanulók véleménye nagyon fontos számunkra, hiszen azért dolgozunk, hogy ők az iskolai élet, a tanulmányaik mellett a mindennapjaikban is sikeresek legyenek.

A témához kapcsolódóan elsősorban szakmai folyóiratokban kerestem olyan forrásanyagokat, amelyek alátámasztották, esetleg befolyásolták, vagy megváltoztatták a korábban megfogalmazott véleményemet.

2. kép: Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium (forrás: MBDG fotóarchívum, Sipos Péter)

Vizsgálati anyagok és módszerek

Mivel a saját munkahelyemről szól a szakdolgozat, először bemutatom az intézményt és a jelenlegi működési forma előzményeit.

A vezetői interjú és a tanulók véleménye esetében célzottan a pedagógus kulturális tevékenységből fakadó előnyökre és esetleges hátrányokra szeretnék rávilágítani.

A webes felületek és sajtóhírek rendszerezése alapján szeretném bebizonyítani, hogy egy kis iskola is képes magas színvonalú kulturális programokat szervezni, fontos és megkerülhetetlen része a városi kulturális életnek. A nyilvánosság felé is kommunikált tevékenységeknek nagyon fontos szerepe van az intézmény munkatársainak, tanulóinak és a közvetlen környezetünknek az életében is.

A sikeres pályázatoknak köszönhetően az utóbbi években több ingyenes tanulmányi kiránduláson is részt vehettek tanulóink, így a városkörnyéket elhagyva, új tapasztalatokkal gazdagodhattak, amelyeket fel tudnak használni nem csak a tanuláshoz, hanem az egyéb iskolai tevékenységeik során és a mindennapi életükben is.

Kutatási módszer

- Az iskola archívumának áttekintése (képgyűjtemények, cikkek, eseménytárak) után a weboldalon, a közösségi felületeken közzétett tartalmak kigyűjtése és időpont szerinti rendszerezése.
- Médiamegjelenések kigyűjtése – elsősorban olyan eseményekkel kapcsolatosan, amelyek nem az iskola szervezésében valósultak meg, de tanulóink az intézményt is képviselték.
- Interjú az intézmény vezetőjével.
- Néhány tanulói vélemény a közszereplések hatásairól.
- Kapcsolódó szakirodalmak felkutatása.
- Saját emlékek, élmények feldolgozása és a munkatársaktól kiegészítés kérése olyan esetekben, amikor egy-egy eseménnyel kapcsolatosan hiányosak voltak a fellelhető hírek.

Három tanévre vonatkozóan akkora információ- és adathalmaz gyűlt össze, hogy területi okokból nem időrendben, hanem eseménnytípusonként rendszereztem a programokat és azoknak az érzékelhető és várható hatásait.

A kutatás rávilágított, hogy az iskola jó úton halad, viszont a jó példák hírértéke elveszik, nem kerülnek azok kellő súllyal a köztudatba. Egy kisiskola esetében az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy amit kifelé büszkén meg tudunk mutatni, azt a lehető legmagasabb színvonalon tegyük is meg. Az intézmény dolgozói erőn felül teljesítenek, színvonalas – valóban a kultúrát közvetítő – műsorokra, fellépésekre, versenyszereplésre készítik fel a tanulókat, viszont a médiában ezekről alig-alig jelenik meg valami. A közösségi felületekre gyakran csak képgalériák kerülnek ki érdemi leírás nélkül – ezeket megírni már nincs energiája a munkatársak többségének.

Rövid iskolatörténet

Iskolánkat 1952-ben alapították és a kaposvári Közgazdasági Technikum Mezőgazdasági Tagozatának kihelyezett osztályaként működött. 1965-től van a jelenlegi helyén, majd a következő évtől közgazdasági szakközépiskolaként működött tovább. Kollégiumot és sportudvart építettek.

Évtizedekig nem történtek nagy változások, majd az 1980-as évek végén új épületrészekkel bővítették és 1988-ban felvette Berzsényi Dániel nevét.

1990-től önkormányzati fenntartással működött és 2006-ig nyolc évfolyamos gimnáziumi oktatás is folyt a kibővített épületegyüttesben. 2013-ban megszüntették a szakközépiskolai képzést és az iskola a KLIK Marcali Tankerületéhez tartozott, majd a Siófoki Tankerületi Központhoz. Az üzemeltető az önkormányzat maradt.

A kollégisták alacsony létszáma miatt a kollégium épületének működtetését átvette a város, gyakorlatilag megszűnt a kollégium és ezzel együtt a megyei szintű beiskolázás lehetőségétől is elesett az intézmény.

3. kép: Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium (forrás: MBDG fotóarchívum, Sipos Péter)

Iskolák a környéken

A városban és pár kilométerre (Somogyzsitfa-Szőcsénypusztán) még két középiskola működik, így egy viszonylag kicsi beiskolázási területen három intézmény várja a tanulókat eltérő képzési kínálattal.

A (Siófoki SZC) Hikman Béla Szakképző Iskola és a (Déli ASZC) Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium a szakmák mellett szintén kínál érettségit, így a gimnáziumnak folyamatosan bizonyítani kell, hogy valami jobbat és újat tud nyújtani az általános iskolákban végző tanulóknak.

Az egyaránt 30-30 kilométerre található Fonyód és Keszthely gimnáziumai is elérhetők tömegközlekedéssel, kollégium igénybevétele miatt. A létünk a tét évek óta!

A Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium napjainkban

A gimnázium a jó színvonalú oktatáshoz rendelkezik minden feltétellel, viszont évek óta visszaköszönő probléma a csökkenő gyermeklétszám. Ezt nem szabad csak a demográfiai hullámokkal megmagyarázni!

A környék közlekedési feltételei javultak az utóbbi években, ennek vannak pozitív és negatív hatásai is. Ma már nem gond a 20-30 km távolságban levő intézményekbe való mindennapi bejárást megvalósítani.

A fentiek előnye, hogy kollégium hiányában is vannak vidéki tanulóink – hátránya, hogy még a helyi végzős nyolcadik osztályos diákokért is küzdenünk kell, hogy minket válasszanak és ne valamelyik közeli város középiskoláját.

Az oktatáshoz a pénzügyi feltételeket a Siófoki Tankerület biztosítja. Kiegészítésként országos, illetve önkormányzati pályázatok pénzforrásait is igyekszünk megszerezni. Az intézmény korábban nem rendelkezett képzett pályázattal. Ezen a területen szeretném nagymértékben elősegíteni az iskola fejlődését. Sikeres pályázataink száma az utóbbi években megemelkedett, elsősorban a nyertes NTP pályázatoknak köszönhetően. Ezek mindegyike a média és a természettudományos oktatás fejlesztési lehetőségeit célozta meg tehetséggondozó programok indításával és eszközbeszerzéssel.

A tankerület általános iskoláival szoros kapcsolatot alakítottunk ki. Az azonos szakos tanárok között szakmai kapcsolatok kiépítésére, szakmai együttműködésre törekszünk. Az utóbbi években szükségmegoldásként több kollégánk oktat általános iskolában is a gimnázium mellett.

Jelenleg 6 osztállyal működik az intézmény (a 9. és a 11. évfolyamon nem sikerült párhuzamos osztályokat indítani). Többféle tagozat indítását hirdettük meg a 2023/2024-es tanévre, hogy minél szélesebb palettát kínáljunk az általános iskolában végzett tanulóknak.

A tantestület átlagéletkora viszonylag magas, ez néhány éven belül komoly gondokat okozhat. Előnye a sok-sok tapasztalat megszerzése a korábbi feladatok megoldásában. Hátránya, hogy kevés a fiatal kolléga, akik kevesebb aggodalommal és nagyobb önbizalommal, lendülettel végzik a számukra kijelölt és a felmerülő önként vállalható munkákat.

Iskolánkban kiemelt szerepe van az idegen nyelv oktatásának. Angol és német nyelvet tanulnak kötelezően a diákok - az elsőként választott idegen nyelvet csoportbontásban. Emellett nagyon sikeres az emelt óraszámú informatikaoktatás is (digitális kultúra). A napjainkban csak pár órában tanítható természettudományok tekintélyének a visszaállítása elkezdődött, ennek befejezése lesz a következő évek kihívása.

Napjainkban sajnos több tantárgy esetében egyetlen tanár képviseli az adott szakterületet, ezért a munkaközösségek két tudományterület köré szerveződnek (természettudományi; humán, idegen nyelvi és nevelési munkaközösség).

Munkatársaink jól ismerik egymást, tudnak egymás munkájáról, értékeiről és gyengeségeiről. Mindannyian képesek vagyunk a kitűzött cél érdekében tervszerű, céltudatos, aldozatos munkát végezni.

Az oktatást segítő munkatársak: iskolatitkár, oktatástechnikus, rendszergazda.

Nagy pozitívuma a munkahelyi közösségnek, hogy a közös célok eléréséhez mindig képesek vagyunk összefogni, és mindenki igyekszik tehetségéhez mértén a legtöbbet hozzáadni a megvalósításhoz.

Tanulóinknak közel fele Marcaliban él és néhányuk kivételével a többiek a város vonzáskörzetében. 30 km-nél távolabbról csak 2 fő jár az intézménybe.

„Céljaink megvalósítása során intézményünk, az intézmény nevelőtestülete, az intézmény nevében eljáró vezetők és az intézmény valamennyi pedagógusa döntéseit a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével, a többi gyermek érdekeit is mérlegelve hozza. A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.” (2)

Külső kapcsolatok, a szakmai együttműködés formái

A város kulturális intézményeivel nagyon jó együttműködés jött létre és az utóbbi években ezt sikerült még jobban felerősíteni.

A Marcali Művelődési és Szabadidő Központ Nonprofit Kft. több rendezvényünket segíti helyszín biztosításával (Kultúrház, Városi Fürdő). Tanulóink rendszeresen szerepelnek, fellépnek az általuk szervezett programokon, városi ünnepségeken.

A Marcali Városi Múzeum gyűjteményének alapjait gimnáziumunk egykori történelemtanárának (Dr. Gál József) felhívására az akkori diákok gyűjtötték össze. Folyamatosan szervezünk a segítségükkel kiállításokat az iskola területére (aula, folyosók). Legutóbb éppen Gál tanár úr emlékére mutattunk be egy sikeres gyűjteményt.

A Marcali Városi Könyvtár rendezvényeinek rendszeres résztvevői diákjaink és munkatársaink.

A város zeneiskolájának növendékei között is több tanulóink megtalálható, így rájuk gyakran számíthatunk a különböző műsorok, ünnepélyek megszervezésénél.

A Római Katolikus Egyház is számít diákjainkra. A szentmiséken rendszeresen részt vesznek közülük többen ministránsként, felolvasóként és versmondóként. Közülük többen tagjai a Fény Gyermekei Katolikus Ifjúsági Zenekarnak is.

A civil szférában tanulóink is erősítik a Baglas Néptánc Egyesületet, a Calypso Kórust és a Mercato Ütőeggyüttest. A kultúrát és hagyományokat ápoló civil szervezetek programjaira is rendszeres meghívást kapnak elsősorban a versmondóink.

Az iskolai közösségi szolgálat teljesítése érdekében az utóbbi években új kapcsolatok kialakítására, együttműködési megállapodások megkötésére került sor a városi és a város környéki intézmények, civil szervezetek és iskolánk között. Jelenleg 52 partnerrel van együttműködési megállapodásunk.

A Diákönkormányzat munkáját az intézmény vezetése is segíti, a legtöbb iskolai programba a diákok is bekapcsolódnak szervezőként. Minden területen a pedagógus kollégák és az intézmény vezetése mellett sok segítséget nyújt az iskola főállású oktatástechnikusa és a rendszergazda.

A városunkban és a városkörnyéken működő sportegyesületekkel jó a kapcsolatunk. Diákjaink közül sokan sportolnak ezekben a csapatokban. Évek óta rendszeresen a Marcali Csarnok Kft. biztosítja a Szalagavató helyszínét a Kiss László Városi Sportcsarnokban.

Tanórákon kívüli foglalkozások, programok

A tanévet végig kísérik a szabadidő tartalmas eltöltését segítő programok. Nagyon sok diáknak van színházbérlete a kaposvári Csiky Gergely színházba.

Egy kisváros középiskolája értéket kell, hogy mutasson a településének és szellemi műhelyként is működni kell. Az elmúlt tanévben megvalósított „70 éves” rendezvénysorozatunk jó példa arra, hogy a hagyományos rendezvények mellett előadások és kiállítások szervezésével még szélesebbre tudjuk tárni az ajtóinkat.

A fenti rendezvények szervezésében, lebonyolításában részt veszek. Több program megvalósításában a Diákönkormányzat szerepe is folyamatosan erősödik, szervezésükben a hagyományos rendezvények sora folyamatosan bővül: Diáknap, Gólyanap, Gólyaavató, sportesemények, ünnepkörökhöz kapcsolódó és vetélkedőkkel induló zenés-táncos estek (Halloween, Mikulás, Nyuszi) és az „iskola zöldítése” mozgalom.

Emellett olyan lehetőségeket keresünk folyamatosan, amelyekből nagyobb tanulóközösségek tudnak profitálni. Voltunk a Rákóczi-szövetség által támogatott történelmi tanulmányi kirándulásokon, a Balatoni Integrációs Kft. által biztosított programokon és a Nemzeti Tehetség Program megvalósítása során, szakmai tanulmányutakon.

Fontos, hogy a tanulás mellett egy jó iskolai közösség is kialakuljon. Feladatunk a tanulói csoportok közösséggé formálása, az együttműködés és egymás segítése. Tanulóink többsége szereti a természetet, szívesen kirándulnak és aktívak a közösségi programokon. Ezeket igénylik is. A fentiek megmutatták azt az irányt, hogy a lehetőségeket figyelembe véve minél több közös tanórán kívüli programot kell szervezni. A kevésbé tevékeny tanulókat is sikerült az ilyen programokba bevonni.

A közös programokon kibontakoztathatják a személyiségüket és a velük foglalkozó tanároknak lehetőségük van a szaktárgyi és egyéb gondjaik, esetleges panaszaik megismerésére is.

A programok egyenletes elosztására az intézmény még nem találta meg a megfelelő megoldást ezért a sok pozitív hatás mellett oda kell figyelni a tanulók esetleges túlterheltségére is.

„A tanulók iskolai teljesítményeinek csökkenése mindig előtérbe állítja a tanulókra nehezedő, a tanórákkal összefüggésbe hozható, valamint az azokon kívül álló, de az iskolával összefüggésbe hozható munkaterhek kérdését.” (3)

Interjú Kőrösi Andrással, a Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium intézményvezetőjével

A Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium intézményvezetőjének, Kőrösi Andrásnak tettem fel kérdéseket az iskola kulturális életével kapcsolatban.

Interjú készítésének időpontja: 2023. 04. 21.

Az utolsó három tanév eseményeit dolgoztam fel a munkámban, a 2020/2021-es tanév kezdetétől. Kőrösi András ettől a tanévtől (kezdetben még megbízott igazgatóként) irányítja és szervezi a gimnázium oktató-nevelő a munkáját.

Velem ellentétben már nagyon régóta az intézményben dolgozik és tevékeny részese volt a korábbi időszakok kulturális életének is, így van rálátása és viszonyítási alapja.

Interjú

Tudjuk, hogy az iskoláknak általában fontos szerepe van egy-egy település kulturális életében, annak szervezésében, támogatásában. Az oktatási rendszer gazdasági átszervezése óta ez a szerepkör nem mindenhol maradt meg, de van olyan hely is ahol inkább megerősödött. Városok esetében kiemelt figyelmet kapnak a középiskolák. Számítanak a városban a Gimnázium tanulójának a közreműködésére?

„A város legmagasabban jegyzett oktatási intézményeként hosszú ideje számítanak felkészült pedagógusaink és tehetséges diákjaink tudására Marcali város kulturális életének szervezésekor.

A Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium diákjainak műsorai, a kollégáim által szervezett és lebonyolított események szerves részét képezik Marcali város programjainak. Színpadi darabokkal, egy-egy eseményhez kapcsolódó műsorszámmal, laudációkkal, szavalóversenyekkel, felolvasómaratonnal szólítjuk meg településünk lakosságát kisiskolás kortól kezdve egészen a felnőtt, akár nyugdíjas korosztályig.”

15 éve tanítasz a Berzsényiben, milyennek láttad az iskolában a vezetői kinevezésed előtti időszakot? Van olyan régi hagyomány, rendezvény, ami valamilyen oknál fogva megszűnt? Ha igen, akkor gondolkodsz-e valamelyik újjáélesztésében?

Testnevelő tanárként nem olyan széleskörű volt a rálátásom iskolánk kulturális életére, mint most, hiszen leginkább a sportversenyek szervezésében voltunk érdekeltek szakos kollégáimmal.

Ettől függetlenül, amikor csak tehettem részt vettem azokon és segítettem a lebonyolításban. Legnagyobb rendezvényeinken aktív segítő voltam; a Berzsényi-estek és napok, valamint a szalagavató műsorai minden évben üde színfoltjai voltak a város életének.

Egy olyan esemény volt az iskola életében, ami az irányításom alatt éledt újjá, ez pedig a Berzsényi-bál. A szülőkkel való kötetlenebb formájú kapcsolattartásként az ebben rejlő lehetőségeket sikerült kiaknázni, hiszen itt is megmutatták magukat diákjaink és a bálók első felében olyan műsorszámokat adtak elő, amibe kulturális töltést tudtuk csempészni.

A város többi kulturális szereplőjével milyen kapcsolatokat ápol az intézmény? Történt valamilyen változás a kinevezésed óta?

A kapcsolatunk mindig szoros volt a város intézményeivel, hiszen a Marcali Múzeum, a Marcali Korzó, a Művelődési Központ, a Marcali Berzsényi Dániel Városi Könyvtár is igényli és keresi a lehetőséget, hogy közösen dolgozzunk. Negatív változást nem érzek és nem is tapasztalok.

Mennyire vetették vissza a járványügyi helyzettel kapcsolatos intézkedések a kulturális programok megvalósítását? A települések ebben az időszakban kényszerpályára kerültek, szinte minden megszokott rendezvény elmaradt. A Gimnáziumban mi történt ebben az időszakban?

Alkalmazkodtunk a járványügyi helyzet okozta változásokhoz és több eseményt digitális vagy online formában tartottunk meg. Ezek közé tartozott a szülői értekezlet, melyet az intézmény életében először volt a virtuális térben, valamint a fogadóórát is online módon szerveztük meg. Megrendeztük akkoriban a környezetvédelmi és egészségnevelési témanapunkat és a pályaorientációs napunkat is, digitális anyagok segítségével.

Mindig is azt vallottam, hogy a kifogások keresése helyett arra kell törekednünk, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki a programjainkból – függetlenül attól, hogy azt milyen formában tesszük.

Az utóbbi évek személyi változásai (elsősorban a nyugdíjazások, tapasztalt munkatársak távozása) mennyire befolyásolták a rendezvények, programok megvalósítását?

A személyi változások nem befolyásolták a programjaink minőségét és mennyiségét sem. A kollégáimra viszont több feladat hárult, ami láthatóan és érezhetően több energiát emésztett fel.

Mivel kis iskoláról beszélünk, felmerült egy fontos kérdéssorozat bennem. Hány fős a tantestület? A főállású munkatársak közül is többen áttanítanak másik intézményekbe. Ez mennyire nehezíti meg akár az oktatásszervezést, akár a kulturális programok megvalósítását, összehangolását?

Az oktatás és a kulturális programok szervezésekor is az lenne az ideális, ha több kolléga vállalt terhelné egy-egy feladat. Tantestületünk húsz főből áll, főleg a természettudományos tárgyakat oktató pedagógusoknak kell más intézményekben is tanítaniuk, mivel az „anyaintézményben” nincs meg a kötelező óraszámuk.

Az intézmény kulturális életébe nagyon ügyesen és látványosan sikerült becsempészni a sportot is. Egy sportember vezetőtől talán ez nem is olyan meglepő. Jól látom, hogy ezen a téren előremutató változások voltak?

A testmozgás, a sportolás szervezetünkre gyakorolt pozitív hatásait sokáig lehetne taglalni. Elég, ha a szívre és keringési rendszerünkre, a tüdőnkre, a vérnyomásunkra, a testtömegünkre, valamint szellemi és lélektani építő jellegű hatásaira gondolunk.

A sport már jóval több lett pusztán versenysportnál, hiszen a társadalmi, kulturális, gazdasági-üzleti kapcsolódási pontjai révén a mindennapjaink részévé vált. Ezeket ki kell használnunk az iskolánkban is, amiben kollégáim maximálisan partnerek is. Így sikerült például a Kaposvár-Somogy Megyei Tehetségsegítő Tanács Egyesülettel is szorosabb kapcsolatot kialakítani. Ennek keretében profi sportolók jártak nálunk és interaktív formában beszélgettek diákjainkkal a sport, a kultúra és az élethosszig tartó tanulás összeegyeztethetőségéről.

Mekkora szerepe van az online térnek a programok hirdetésében és ezek mennyire befolyásolják azok sikerességét?

Ma az egyik első számú hírforrás a közösségi média, így ezeken a felületeken is tájékoztatnunk kell a szülőket és a diákokat arról, hogy iskolánkban milyen sokrétű az a munka, amit kollégáimmal végzünk.

Marketing szempontból az utóbbi évek első számú feladatának tűztük ki, hogy belépünk azokba a „virtuális terekbe”, amiket az általános iskolás diákok használnak. Színes programjaink révén fizikailag is szeretném a diákokat és szülőket behozni az intézménybe. Lássák, tapasztalják meg az itteni légkört, hangulatot, ami remélhetőleg pozitívan befolyásolja a 8. osztályosok továbbtanulási szándékait is.

Mire készültök a következő tanévben – összehasonlítva a mostanival? Vannak-e esetleg új programötletek? Van olyan korábbi hagyományos program, amit valamilyen oknál fogva nem érdemes (vagy nincs lehetőség) folytatni?

Minden évben érdeklődve nézem a középiskolák, gimnáziumok éves programjait, jógyakorlatait. Szívesen merítetek ötletet más gimnáziumoktól, amiket aztán adaptálok és iskolánk sajátosságainak, lehetőségeinek megfelelően pedig átalakítok.

Tervezitek-e a városi programokhoz való még gyakoribb kapcsolódást?

Amennyi programon csak lehet, részt szeretnénk venni a városban. Fontosnak tartom, hogy ismerjék és elismerjék diákjaink és pedagógusaink munkáját, valamint intézményünk továbbra is szerves része legyen a helyi kulturális életnek.

Van olyan program, amit nagyon szívesen megvalósítanál a kollégákkal és a tanulókkal, viszont előreláthatóan nem lesz rá lehetőség?

Ilyen programról még nem tudok beszámolni. Amit augusztusban eltervezünk, azt legközelebb végére is hajtjuk.

Végül egy nehéz kérdés. Az utóbbi évek programjai közül melyik áll a legközelebb a szívedhez és miért?

Egy olyan eseményt fogok említeni, aminek tevékeny részese voltam és a családom egy tagja is érintett lett benne.

Iskolánk fennállásának 70. évfordulója alkalmából különleges Berzsenyi-estet szerveztünk, majdnem 3 órás műsorral. Ez az esemény különösen kedves számomra, egy örök emlék marad. A Pál utcai fiúk musicalből a „Mi vagyunk a Grund” című dalt adták elő diákok és pedagógusok együtt. Nekem Boka szerepét szánták, amit el is vállaltam. Amíg nem kellett mikrofonba énekelni, addig ezt jó ötletnek is tartottam. Na utána már nem annyira... Rájöttem, hogy „jól áll” a távolság nekem és a mikrofonnak.

Na mindegy, nem is ez a lényeg. Gyakoroltuk a dalszöveget, az autónkban is ez szólt, amikor a családdal utaztunk. Kisfiam 5 évesen tudta a szöveget. Az előadás előtti este azt mondta nekem, hogy feljön a színpadra énekelni apával. Mondtam nekik, hogy nem gyakoroltuk, nem volt próbán sem, úgyhogy nem tartom jó ötletnek. Majd anyával és a tesóval énekel a közönség soraiban. Belenyugodott. Az előadás elkezdődött, minden jól sikerült, jött a ráadás, a refrén.

Kisfiam az első akkordnál felállt a székéből, otthagya a többieket és elindul felém a színpadra.

Felemeltem és együtt énekeltük a dalt. Felemelő, megható, örömteli pillanatok voltak az egész családnak, amire mindig szívesen fogok emlékezni.

Az interjúból és a személyes tapasztalatokból levonható következtetések

Az intézményvezető egy nyitott, rugalmas személyiség. Tanítványai nagyon szeretik, tisztelik, de nem „félnek” tőle. Elfogadó légkört teremt, figyelembe veszi a tanulók eltérő társadalmi háttérből származó sajátosságait és szükség esetén biztatja őket.

Folyamatosan lehetőséget biztosít diákjainknak iskolán kívüli programokon való részvételre. A munkatársak és a tanulók személyiségét tiszteletben tartja. Sokoldalú kapcsolat kialakítását támogatja tanuló és nevelő között. Tudatos értékválasztásra és saját értékrendjük kialakítására ösztönzi a tanulókat.

Kollégái munkáját támogatva épít a tanulók szükségleteire, spontán kíváncsiságára. Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol mindenki hibázhat, mert lehetősége van a javításra. Képes megerősíteni a tanulókat abban, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel járuljanak hozzá egy fenntartható jövő kialakításához.

Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait, célja, hogy azok a tanulók is megmutathassák értékes oldalukat, akik a tanulásban nehezebben haladnak.

A diákok érdekében kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.

A szakmai munkaközösségek munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal.

A kommunikáció és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat. Kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleiével is online csatornákon keresztül és személyes fogadóórák tartásával.

Személyes példamutatással az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz a szabadidős tevékenységek során és ezt elvárja munkatársaitól is. A tanórán kívüli tevékenységek és egyéb foglalkozások tervezésénél és terveztetésénél figyelembe veszi a személyiség- és közösségfejlesztési feladatokat, segíti azok megvalósulását.

Együttműködik (gyakran szervezőként, vagy segítőként) munkatársaival a különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. témnapok, ünnepek, kirándulások, pályázati projektek) megvalósításában. Szükség esetén képes a saját érdekei elé helyezni a kollektíva érdekeit (pl. egy iskolai program előkészítése esetén).

„Válasszatok olyan vezetőt, aki hidakba fektet, nem falakba. Könyvekbe, nem fegyverekbe. Erkölcsbe, nem korrupcióba.”

Suzy Kassem

Tanulói válaszok

Az iskola kulturális életében aktívan résztvevő, a saját osztályomba járó tanulóktól kértem pár gondolatot.

Kérdések: (közlés dátuma: 2023. 04. 20.)

- „Mit jelent nektek, hogy szerepelhettek az iskola képviselőjében?
- Mindez mivel jár?
- Vannak-e előnyei, hátrányai?

Pár mondatban kérem összefoglalni a fenti kérdésekkel kapcsolatos gondolataitokat!”

Makai Eszter Laura, 10.A osztályos tanuló (válasz dátuma: 2023. 04. 25.)

„Kulturális életben való részvétellel erősítjük a közösség összetartozását, jobb hangulatot próbálunk kelteni. Az iskola egy egyszerű keretet ad erre, mert oda amúgy is el kell menniük a diákoknak. A megfelelő megközelítéssel jelentős csapatot össze lehet állítani. Ha az iskolánk is bekapcsolódik a városunk kulturális életébe, azzal nagyobb eséllyel gyűjt több leendő diákot magának. A lelkesebb fiatalok szívesen csatlakoznak, ha ők dönthetnek erről, nem érzik erőltetettnek, vonzza őket a közösség.

Különbözőek a generációk, így a mostani felnőttek nem biztos, hogy a diákságnak tetsző ötletekkel tudnak előállni. Egyetlen ilyen is elég lehet, hogy elveszítse a fiatalok érdeklődését, lelkesedését. Sok esetben a görcsösség, a ragaszkodás elavult dolgokhoz okozza ezt az elfordulást. Sosem lesz olyan program, ami mindenkinek tökéletes, ezért kell változatos kínálatot nyújtani: abból majd mindenki megtalálja, ami neki tetszik. Sokat segít, ha bevonják a diákokat.

Magamtól kezdeményeztem már számos rendhagyó eseményt iskolánkban. A megvalósítottak többségében jók lettek. A sokszínűség, de a minőségi és megszervezett program miatt nagyon idő-, energia- és türelemigényes folyamat, ami tanulással kissé nehezen összeegyeztethető (ugyanakkor sokszor élvezetesebb nála). Ezen keresztül lehetőségem nyílt a kreativitásom kibontakoztatására, miközben gyakorolhatok a tervezett karrieremre (vezetés és szervezés szak, esetleg rendezvényszervező).

Osztályfőnökünk Szaka Zsolt sokat segít ebben, minket is bevon a szervezésbe, jó lehetőségeket kínál. Ő is aktívan részt vesz mind a szervezésben, mind a lebonyolításban; sok idejét áldozza ezekre a programokra.

Ezek mellett természetesen meg van a hátulütője a kulturális programok szervezésének. Ha egyszer valami jót leteszek az asztalra, de másodszorra valamiért nem tudok (hasznólót) produkálni, akkor hirtelen kezdek mélyrepülésbe a közösség szemében, mentális és érzelmi nyomást fejtenek ki rám, hogy csináljam meg, miközben más miatt már így is szétszakadok. Nem értik meg, hogy nem, nem fér bele. Emberekkel foglalkozó műfaj, tehát bonyolult és kiszámíthatatlan érzelmi lényekről van szó, ugyanakkor ebben is rejlik valahol a varázsa az egésznek.”

Bedő Korina Zoé, 10.A osztályos tanuló (válasz dátuma: 2023. 04. 25.)

„Nekem nagyon tetszik, hogy a tanár úr miatt, sok városi eseményen vehetünk részt. Nagyon szívesen csinálom ezt, egyrészt összehozza az osztályt, és segít abban, hogy még jobb osztály legyünk, másrészt pedig ez nekünk is egy lehetőség, mert emiatt valamilyen szinten ismertek leszünk, és ezt a jövőben még jó célra is fordíthatjuk. Harmadrészt pedig, ezekkel a szereplésekkel csak csökken a lámpalázunk, és amikor felelnünk, érettségiznünk, nyelvvizsgáznunk kell, már könnyen fogjuk venni azt az akadályt, hogy idegen emberek előtt beszélünk.”

Elek Bálint, 10.A osztályos tanuló (válasz dátuma: 2023. 04. 25.)

„Ha az iskola képviselteti magát egy rendezvényen én egy visszajelzést kapok arról hogy megéri ide járni, mert bíznak bennünk és megbecsülnek minket.

A szereplő diákoknak még nagyobb öröm, hiszen készülhetnek rá és miután előadják azt, amit hetekig gyakoroltak boldogok és büszkék lesznek, hogy ezt az iskola neve alatt csinálhatták (saját tapasztalatom szerint is).”

A tanulói válaszokból levonható következtetések

A válaszokból kiderül, hogy az aktív tanulóink lelkesek és büszkék arra, hogy az iskolát képviselhetik a szerepléseik során. Hasznosnak tartják, hogy a tanórán kívüli programokon fejlődni tudnak azokon a területeken, amelyekkel szívesen foglalkoznak.

Az, hogy hozzászokhatnak a szereplésekhez, kifejezetten hatással lehet a későbbi életükre.

Amit meg kell tanulniuk – meg kell tanítanunk nekik: mindig annyi feladatot vállaljanak, amennyivel biztonságosan meg tudnak birkózni. Ne terheljék túl magukat és szokjanak hozzá az esetleges kudarc lehetőségéhez is.

„A szabadidő fogalmát talán legpontosabban abban a tevékenységblokkban lehet megjeleníteni, amely az iskoláskorú tanulók esetében az iskolai és otthoni tanulás, a fiziológiai szükségletek (étkezés, alvás) és a különféle egyéni és szociális kötelezettségek (házi munka, iskolai feladatok) kielégítése után fennmaradó időmennyiség kitöltésére szolgál. Az iskolában eltöltött időmennyiségnek az utóbbi időben tapasztalt jelentős mértékű növekedésével természetesen együtt jár, hogy az iskola egyre nagyobb szerepet vállal a tanulók oktatása, nevelése mellett a fennmaradó, szabadnak tekinthető idő eltöltése megszervezésében is.” (4)

4.kép: „Értékműtők” csapat előadása - részlet (fénykép: Spilák Vivien, 10.A osztály)

Rendezvények – környezetünk szolgálatában, a kultúra közvetítése

A Pedagógiai Programunk „A közösségi élet fejlesztésének szinterei iskolánkban” című fejezetben:

„A szabadidős tevékenységeket örömet nyújtó munkaformában, élményt adó módszerekkel szervezzük, amelyek hatnak a tanulók egész személyiségére, s egyben az egész iskola életére is fejlesztő hatással vannak.” (5)

Az utóbbi három tanév programjai, szerepvállalásai és azok hatásai:

70 éves a gimnázium

2021 októberétől egy egész tanéven átívelő programsorozatot indított iskolánk a gimnázium fennállásának 70 éves évfordulója alkalmából. Az ünnepélyes megnyitón közreműködtek jelenlegi és volt diákjaink. A teljes programsorozatot ennek szellemében állítottuk össze. A korábbi, hagyományokkal rendelkező rendezvényeinket is nyitottabban (általában nyilvánosan), egykori tanítványaink bevonásával szerveztük meg.

A nyitóünnepségen Baranyi Liána, iskolánk egykori tanulójának énekes műsora után Gál András, Dr. Gál József unokája és Vidák Tünde, a Marcali Múzeum igazgatója tartott rövid előadást a „Tanár Úr” életéről és megnyitották az életműhöz kapcsolódó időszakos kiállítást. A róla elnevezett történelemterem ünnepélyes felavatását követően az aulában Erdődi Livia (volt tanuló, iskolatitkár) festménykiállítását is megtekinthették az érdeklődők.

Berzsenyi-est

2022 márciusában a vírushelyzet miatt egy év kihagyással valósulhatott meg az iskola és sokak szerint az egész város legszínvonalasabb műsora. Egykori gimnazisták – köztük több előadóművész – varázsoltak ünnepi hangulatot a zsúfolásig megtelt Marcali Művelődési Központ színháztermébe, majd a jelenlegi tanulóink mutatták meg, hogy méltók az elődökhöz. A műsorszámokban tanulóinknak több mint a fele aktívan részt vett.

Idén tavasszal az iskola diákjai adtak elő válogatást a tanév legsikeresebb műsorszámai-ból, amelyek egy része a „Petőfi 200” emlékévhöz is kapcsolódott. A szereplők komoly és humoros előadásokkal idézték meg Petőfi szellemét. A magyar és német nyelvű versek mellett kabaréjelenettel, táncos és hangszeres produkciókkal szórakoztatták a közönséget.

Ez a program az, amely a legátfogóbb képet adja élőben – nem csak tudósítás formájában – az érdeklődőknek. Egyúttal bizonyítja az iskolában folyó színvonalas munkának.

A műsorszámokra való felkészülés nagyon sok energiát emésztett fel mindkét esetben. Tanulóink többsége szeret szerepelni, de megfigyelhető, hogy elfáradnak a sok önként vállalt feladat terhe alatt.

Berzsenyi-nap

A már több évtizedes hagyománnyal rendelkező Berzsenyi-nap a március 15-i ünnepi megemlékezést követő délelőttre kínál érdekes programokat diákjaink számára. Vetélkedők és előadások színes ajánlatából választhattak érdeklődési körüknek megfelelően. A történelem, földrajz, testnevelés, média, könyvtárhasználat és idegen nyelvi vetélkedők között mindenki megtalálhatta a számára megfelelőt. 2022-ben a 70. évfordulóra tekintettel elsősorban egykori gimnazisták tartottak nagyon érdekes és tanulságos előadásokat:

- Samuné Bogyó Hajnalka: Kézírás és egyéniség;
- Kiss Kálmán: „Üstökös az égen” Német rakéta-repülőgépek a második világháborúban;
- Huszár Mihály: Marcaliak az 1848-49-es forradalom és szabadságharc sodrában;
- Horváthné Rádics Márta: Rögös úton a csillagokig...;
- Segyevy Dániel: Veteránjármű-találkozó trópusi hőségben – Kuba földrajzos szemmel;
- Szalay Miklós: Internetfüggőség, médiaártalom, avagy merre tart az Alfa generáció.

Idén tavasszal a Marcali Mikszáth Kálmán Általános Iskola diákjaival és pedagógusaival közösen ünnepelt az intézmény, a március 15-i ünnepi műsort gimnáziumunk tanulói adták. A tartalmas és érdekes programokba bevontuk a 7. és 8. osztályos általános iskolásokat is. 2023-ban a biológia, irodalom, sport, média, könyvtárhasználat, valamint az idegen nyelvi vetélkedők között lehetett választani.

Előadást tartottak:

- Samuné Bogyó Hajnalka: „Irkafirka – Amiről a kézírások és rajzok beszélnek”;
- Segyevy Dániel: Kulturális kalandozások Thaiföldön;
- Vidák Tünde: Unalmas hely a múzeum?;
- Móring József Attila: Mit adhat egy falusi srácnak a szülőfaluja Somogyvár?;
- Dr. Mészáros Géza: Jugoszlávia halála;
- Szalay Miklós: Az internet veszélyei, internetes zaklatás.

Ez a rendezvény nem volt nyilvános, viszont a településünk kulturális életének meghatározó személyiségeivel találkozhattak tanulóink. Ennek eredményeképpen már többen bekapcsolódtak (elsősorban a közösségi szolgálat keretein belül) a partnerintézmények munkájába.

Online szavalóverseny és Versdélután

Több évtizedes hagyomány a gimnáziumban, hogy március közepén kulturális programokkal tisztelgünk névadónk előtt. A Berzsenyi-nap része a szavalóverseny is. A járvány visszaszorulása után az online térből visszatérve az utóbbi kéttanévből újra személyesen találkozhattak nálunk a verset szerető diákok, tanárok. Nem versenyt hirdettünk a térség általános és középiskolásainak, hanem kötetlen beszélgetéssel, teázással egybefűzött versdélutánra, kedves költeményeik bemutatására invitáltuk őket. Nagy örömünkre újra élvezhettük a Buzsáki Általános Iskola és a Marcali Mikszáth Kálmán Általános Iskola tanítványainak szavaltait, és sok gimnazista is bemutatta kedves versét.

Kicsit kiszakadhattunk a hétköznapiakból az irodalom segítségével és egy igazán jó hangulatú délutánt töltöttünk együtt.

Felolvasómaraton

2022. Április 11-én, a költészet napja alkalmából a 70 éves gimnázium hétórás felolvasómaratonra hívta azokat, akik szívesen felolvasták egy számukra kedves irodalmi alkotást. Verset, prózát, tanulmányt és többen saját alkotást adtak elő. Akik személyesen nem tudtak megjelenni, videó változatban küldték el műsorszámukat.

A tanulók és a tanáraik mellett a város közéleti személyei, a kulturális intézmények munkatársai, a gimnázium korábbi tanulói és nagyon sok általános iskolás vett részt a szünet nélküli programban.

A tavalyi kezdeményezés sikerén fellelkesedve az idei tanévben is megszervezték a programot. Petőfi Sándor és Madách Imre születésének a 200., és Csokonai Vitéz Mihály születésének 250. évfordulójához kapcsolódtak az előadott művek, de ismételten bármilyen irodalmi alkotást választhattak a jelentkezők. Azok a berzsenyis diákok, akik nem kerültek sorra a meghirdetett napon, másnap kaptak lehetőséget a felolvasásra.

Egy új, és remélhetően a későbbiekben is nagy sikerű hagyományt teremtett az iskola ezzel a kezdeményezésével. Viszonylag kevés energia befektetésével szinte az egész várost sikerült bevonni a programba, a résztvevők nagy meglepedésére.

Berzsenyi-bál

A gimnázium Szülői Szervezete már második éve hívja jótékonyági bálra a szórakozni vágyó szülőket, volt diákokat és baráti társaságukat, kiemelt támogatóinkat, partnereinket

– több év kihagyása után. A bevételt a tanulói közösségek és a Diákönkormányzat támogatására fordítják.

2022-ben az Eraklin Táncklub Egyesület meglepetés műsorában szerepeltek a Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium, a Mikszáth Kálmán Általános Iskola és a Noszlopy Gáspár Általános Iskola diákjai is. 2023-ban tanulóink palotás táncával kezdődött a program.

A Berzsényi-bál támogatói körének bővülése egy fontos visszajelzés az intézményben végzett kulturális munka magas színvonalával kapcsolatosan. Felsorolásuk több oldalt vett igénybe a köszönetnyilvánításkor.

Berzsényi vetélkedő

A gimnázium régi hagyományként több éve minden ősszel meghirdeti az online Berzsényi-vetélkedőt a járás általános iskolás tanulói számára. Berzsényi Dániel életéhez, munkásságához és korához kapcsolódó feladatlapot, kreativitást igénylő feladatokat kaptak a résztvevők. A járvány korlátozta a lehetőségek miatt 2020-tól online formában hirdettük meg a versenyt – a résztvevőknek megtetszett az újfajta szervezés, és közkívánatra maradt az intézmény ennél a megvalósítási formánál.

A magyar nyelv napja - játék

November 13-án országsszerte a magyar nyelv napját ünnepeljük. Ebből az alkalomból hívta a gimnázium a résztvevőket egy online játékra az elmúlt három évben. Alkalmanként több mint száz megfejtés érkezett felnőttektől, volt diákjainktól, gimnazistáktól általános iskolásoktól, akik rászánták idejüket a magyar nyelvvel való foglalkozásra. A feladatlap megoldásában nemcsak egyének, hanem családok is részt vettek, így elmondhatjuk, hogy rendszeresen több száz embert sikerült megmozgatnunk.

Magyar kultúra napja

A Marcali Művelődési és Szabadidő Központ, a Marcali Múzeum és a Marcali Berzsényi Dániel Könyvtár közös szervezésében rendszeresen ünnepséget szerveznek a Művelődési Ház színháztermében a magyar kultúra napja tiszteletére. 2022-ben a 9.B osztály tanulói készültek egy ünnepi műsorral és 2023-ban is felléptek a gimnázium tanulói. Három jelenetet adtak elő Berzsényi Dániel életéből korhű jelmezekben. A kedves történetek Hárs-házi István Niklai hagyományok című kötetében jelentek meg.

Eljutott az intézmény arra az elismertségi szintre, hogy városi kulturális program tanulóink és felkészítőik nélkül már nehezen elképzelhető napjainkban.

Édes anyanyelvünk

2020 őszén a járvány sem tudta megakadályozni azokat a lelkes gimnazistákat, akik Sátoraljaújhelyen részt vettek az Édes anyanyelvünk nyelvhasználati verseny országos döntőjében. Erre a versenyre az anyanyelv iránt elkötelezett diákok készültek fel, hiszen számot kell adniuk a középiskolás magyar nyelv tananyag minden területéről.

Gimnáziumunk diákjai már több ízben is szép eredménnyel képviselték Somogy megyét és Marcalit a rangos versenyen. Baranyi Liána a korábbi évek tapasztalataival érkezett a megmérettetésre, 9. helyezést ért el és az Anyanyelvápolók Szövetségének különdíjában részesült.

Nyelvi Nap

Hagyományainkhoz híven az utóbbi tanévekben is megrendezésre került iskolánkban a nyelvi nap, melynek célja, hogy teret és lehetőséget teremtsen az idegen nyelven való kommunikációra, tanórai kereteken kívül is. A gimnazisták angolul és németül hallgathattak és tartottak előadásokat. Nyelvtudásuknak és érdeklődési körüknek megfelelően vehettek részt vetélkedőkön, melyek többségét szintén ők maguk állították össze nyelvtanáraik segítségével. Az általános iskolás felsős diákokat is bevonták a programba.

Arany János kiállítás

2021 decemberében a Rippl-Rónai Megyei Múzeum a 2017-es Arany János-émlékév alkalmából összeállított gazdag és látványos kiállítását hozta el egy hónapra a gimnáziumba és múzeumpedagógiai segédletet is biztosítottak a szaktanáraink számára. A kiállítás a járványügyi helyzet miatt sajnos csak korlátozottan volt látogatható.

Adventi és karácsonyi ünnepekör

Rendszeresen ünnepi hangulatot varázsolnak az iskola dolgozói és tanulói a gimnázium közösségi tereibe és a tantermekbe. Ilyenkor a tanulók számára meghirdetett „Díszítsük együtt a karácsonyfát! Hozz magaddal egy dísz a fára!” akciónak köszönhetően több szépen feldíszített karácsonyfa is emlékeztet bennünket a közelgő ünnepekre. Fenyőfát még egy osztálynak sem kellett venni, eddig azokat rendszeresen biztosították a támogatóink.

Marcali karácsonyváró programsorozatához kapcsolódóan, a város adventi naptárának egyik ablaka rendszeresen a gimnázium számára nyílik ki a Künzelsau téren. Ezekre az

alkalmakra tanulóink rövid műsorral készülnek. Ilyenkor a város nagyvállalatai és vállalkozói rejtenek el ajándékot az intézmények számára.

A Plébániatemplom előtti Boldog II. János Pál pápa téren az adventi gyertyagyújtás műsorait rendszeresen a városban működő oktatási intézmények és óvodák biztosítják.

2021-ben iskolánk tanulói adtak elő egy prózával, tánccal, zenével színesített ünnepi műsort, melyben Baranyi Liána, gimnáziumunk volt diákja is részt vett.

2022-ben a harmadik gyertya meggyújtása előtt a Berzsényi Dániel Gimnázium 32 tanulója adott elő egy tartalmas verses-zenés összeállítást, melyet Farkasné Bencze Andrea tanárnő tanított be a diákoknak. Ezt követően a résztvevők közül tizenkét lány egy látványos gyertya-táncot mutatott be a sötét templomban, ahol csak a mécsesek fénye világított a nagy légtérben, még hatásosabbá téve az előadást. A koreográfiát Várfalviné Laczó Tímea tanárnő tanította be a lányoknak.

A karácsonyra való felkészülés részeként Iván atya és Kőrösi András intézményvezető kíséretében az iskola diákjai gyűjtötták meg és helyezték el a koszorún a gyertyát.

Az utóbbi években a Marcali Adventi Vásárban egy-egy délután a Künzelsau téren elhelyezett faházaknál az iskola Szülői Szervezete és diákjai által készített karácsonyi portékák közül válogathatnak az érdeklődők. Ilyenkor az adományozókat egy finom teára és zsíros kenyérré is vendégül látják, és a Művelődési Házban előadott ünnepi műsorral is kedveskednek a tanulók az adventi vásárra látogatóknak.

2022-ben először saját gimnáziumi Adventi Vásárral is készültek a szülők és a diákok. Az iskolában közösen készített kézműves adventi portékákat a gimnázium előtti közterületen kínálták a vásárlóknak, minden darabról egy-egy kis történetet mesélve! Az adományozókat itt is finom teára és zsíros kenyérré is vendégül látták!

Szintén 2022-ben a 10. évfolyam tanulói egy karácsonyi történettel örvendeztették meg diáktársaikat az év utolsó tanítási napján a Művelődési Ház nagytermében. A színpadi produkcióban volt öröm, vidámság és bánat is. Jézus születésének története is része volt a szívmengető családi történetnek. A diákok lelkes és áldozatos munkájának hála egy igazán szép karácsonyi műsort láthatott a közönség, ami nagy sikert aratott a diáktársak, tanárok és a szülők, nagyszülők körében egyaránt. A történetet Bauer Szilvia tanárnő írta, segítője Makai Eszter Laura volt.

A magas színvonalú néha megmosolyogtató, máskor a szemekbe könnyeket csaló műsor jeleneteit közkívánatra még biztosan többször elő kell adniuk.

Hagyományosan a gimnázium 9. évfolyamos diákjai a téli szünet előtt a Marcali Városi Múzeum múzeumpedagógusai meghívására egy jóhangulatú mézeskalácssütésen vesznek részt. Az elkészült süteményekkel a Művelődési Házban, a 10. évfolyamos társaik nyilvános karácsonyi műsora alatt kedveskednek társaiknak és a látogatóknak.

Hagyományteremtő szándékkal a Mester Étterem és Cukrászda és a Marcali az Otthonunk Egyesület támogatásával 2022-ben először szervezték meg a gimnázium munkatársai az „Együnk együtt a Gimiért” rendezvényt a az étterem előtt kialakított téren. Tanulóink a korábbi műsorszámokból összeállított válogatással és karácsonyi dalokkal kedveskedtek a látogatóknak. Az étterem tulajdonosa a közben megszerzett bevétel felét ajánlotta az iskola Tulipán Közalapítványa számára.

A fentiekből látható, hogy a vírushelyzet nyomása alól kiszabadulva az intézmény dolgozói folyamatosan keresik a lehetőségét annak, hogy bemutatkozassanak tanítványaik műsorszámokkal. Egy kis iskola esetében a sok színes program a szülők, rokonok és a lakosság felé közvetített kultúra mellett rengeteg plusz munkát jelentett tanítványoknak és tanároknak egyaránt. A plusz munkát nem érezték tehernek, de láthatóan elfáradtak a téli szünet előtt.

Nikla – kerékpártúrák. Berzsenyi nyomában...

Minden tanév első péntek délutánján a 9. évfolyamos tanulók szervezett kerékpártúrán vesznek részt Miklós István nyugalmazott fizikatanár vezetésével. A Berzsenyi-hagyományok ápolásának fontos része a költő niklai kúriájának megtekintése szakszerű vezetéssel. A Berzsenyi Emlékház vezetőjeként rendszeresen iskolánk volt tanítványa, Komóczi Roland mond el sok érdekességet hazánk legnagyobb ódaköltőjének életéről, munkáiról. Ilyenkor az anekdotákkal tűzdelt előadások a korabeli bútorok és tárgyak között méltó módon idéztik meg Berzsenyi szellemét.

A niklai temetőben egy-egy tanuló versmondás után a diákok koszorút helyeznek el Berzsenyi Dániel síremlékén, majd a program zárásaként az Interaktív Méhészeti Kiállítás épületében kipróbálhatják a játékos eszközöket.

Az eddigi programoknak több pozitív hatása is volt. A tanulói ismeretbővítés és a közösségépítés mellett a megszerzett élményeiket és ismereteiket továbbadták közvetlen környezetüknek és rávették családtagjaikat, barátaikat, hogy látogassanak Niklára.

A település szolgálatában

Az egyházi programokon hosszú évek óta aktívan részt vesz ministránsként, felolvasóként és versmondóként Tót Eszter Ágnes 12.A osztályos tanuló. Emellett tagja a Fény gyermekei Katolikus Ifjúsági Zenekarnak is, amellyel a vármegye településein is gyakran szerepelnek. Szívesen vállal szerepet állami és nemzeti ünnepeinken a városi és a civil rendezvényeken egyaránt.

Farkas Boglárka Sára és Elek Bálint az utóbbi években szívesen látott előadó szintén a különböző nyilvános rendezvényeken. A legutóbbi ünnepi testületi ülésen ők olvasták fel a városi kitüntetések átadása előtt a laudációkat.

Baranyi Liána, volt tanulónk kiváló énektudásával országos elismertségre tett szert 2020-ban Jeff Buckley „Hallelujah” című dalának a feldolgozásával. A videómegosztó csatornákon is népszerű felvételt a Marcali Művelődési Központ munkatársaival készítették a Plébániatemplomban. Azóta egyetemi tanulmányai mellett is népszerű fellépője több hagyományos városi és civil rendezvénynek is.

2022. október 23-án a városi önkormányzat Nemzeti ünnepünk alkalmából rendezett megemlékezésén az ünnepi szentmisét követően Kőrösi András a Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium intézményvezetője mondott ünnepi beszédet az 1956-os emlékműnél. Közreműködött Elek Bálint, a gimnázium 9. évfolyamos tanulója.

„Mire kell figyelniük?

Először is tisztában kell lenniük a szabadidős tevékenységek általános céljával: a szabadidős tevékenységeknek a tanulók energiáját, szükségleteit konstruktív irányban kell lekötniük úgy, hogy az egyén motiválttá váljon későbbi életében is a szabadidő sokszínű, igényes és hasznos eltöltésére. A szabadidős tevékenységek ugyanakkor a közösségi nevelés, az egyéni művelődés, a tájékozódási lehetőségek, nem utolsósorban a tapasztalatszerzés színterei is.” (6)

*5.kép: Tóth Eszter Ágnes a Plébániatemplomban
(fénykép: Kiss Kálmán)*

Programok és versenyek, ahol tanulhatunk

„A közösség többféleképpen értelmezhető, osztályozható. Egy jól működő közösség sajátosságai közé tartozik a közös cél vagy célok, érdekek és értékek megléte, amelyek mentén létrejön, kialakul a közösséghez való tartozás érzése. Aki közösségekkel dolgozik, fontos, hogy maga is elfogadja és képviselje munkája során, hogy az egyén önérdekein túl a közösség érdekeit is figyelembe kell venni.” (7)

Lányok Napja a MATE Kaposvári Campusán

A 2021/22-es és az idei tanévben is egy kisebb csoport részt vett a programon. A gimnázium és az egyetem közös célja, hogy a lányok érdeklődését a természettudományok, műszaki tudományok és az informatika felé fordítsuk és felhívjuk a figyelmet a nőknek a tudományban betöltött szerepére. Az ilyen színvonalas rendezvények alkalmasak arra, hogy az alapvetően humán érdeklődésű tanulóközösségekben felébresszék a vágyat a többi tudományág megismerése iránt is. Ez a témakör nem kapcsolódik szervesen a kulturális élethez, viszont a természettudományok és a digitális kultúra (ahogy már a nevében is benne van) ott vannak a mindennapjainkban. A campuson megmutatták, hogy mennyi mindenre van lehetőségük a fiataloknak. Természetesen az összes előadó és foglalkozásvezető, de még a kísérők is hölgyek voltak.

Az interaktív Műhelyfoglalkozások keretein belül szinte minden helyszínen kipróbálhatták, kézbe vehették a kutatásokhoz használt eszközöket. Bepillanthattak abba, hogy milyen munka folyik a MATE Kaposvári campus laborjaiban és a Pannon Lovasakadémián folyó szakmai munkából is ízelítőt kaptak.

Diákutaztatási Program – Rákóczi Szövetség

A Rákóczi Szövetség minden évben három rendhagyó diákutaztatási pályázatot hirdet, melynek célja és feltétele, hogy az utazás során egy rendhagyó történelemóra keretében fel kell keresni legalább egy olyan emlékhelyet, amely szorosan kapcsolódik a 20. századi magyar történelemhez, és időszaktól függően az 1956-os forradalom és szabadságharc-hoz, az 1848-49-es forradalom és szabadságharchoz, vagy Trianonhoz.

A pályázati program célja, hogy a Kárpát-medence országaiban élő magyar középiskolások együtt emlékezzenek meg történelmünk fontos napjairól, illetve ezekhez kapcsolódóan minél több élmény és emlék, valamint személyes kapcsolat szülessen a diákok és tanárok között.

A pályázatoknak köszönhetően 2021-ben az akkori 9.A osztály tanulói egy Győr-Moson-Sopron megyei kiránduláson vehettek részt Sopron és Mosonmagyaróvár emlékhelyeinek a felkeresésével.

2022-ben a sukorói református templom, a pákozdi Katonai Emlékhely és a világ legnagyobb huszárszobra (Miskahuszár) felkeresése mellett megcéloltuk Székesfehérvár belvárosának a felfedezését is 25 önként jelentkező tanulóval.

2023-ban iskolánk vezetősége úgy határozott, hogy megjutalmazza a jeles és kitűnő tanulmányi eredményeket elérő vagy országos versenyeken sikeresen szereplő tanulóit és biztosítja számukra egy ingyenes kirándulás lehetőségét. Az idei – az 1848-49-e forradalom és szabadságharchoz kapcsolódó – pályázat már a korábbi hagyományoknak megfelelően lehetőséget teremtett bármely Kárpát-medencei középiskolának arra, hogy a csoport egy határt átlépjen és egy másik iskolával közös programot szervezzen a nemzeti ünnephez kapcsolódóan. Iskolánk 28 tanulója és kísérő tanárai a nyertes pályázatnak köszönhetően Szigetvár érintésével látogatást tehetek a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központban és megismerkedhettek az eszéki magyar tanulókkal és tanáraikkal. Emellett betekintést nyerhettek a határon túli magyarok kulturális életébe és felfedezhették Eszék történelmi és építészeti emlékeit.

Hungarikum Vetélkedő

A Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium „Transzformátorok” csapata a Hungarikum Vetélkedő országos döntőjében az előkelő 6. helyen végzett a 2020/21-es tanévben. A verseny alcíme: Magyar Nemzeti Értékek a Kárpát-medencében. A Lakiteleki Népfőiskola által – a Magyar Országgyűlés, a Hungarikum Bizottság és a Nemzeti Művelődési Intézet támogatásával – meghirdetett vetélkedő célja a Hungarikum mozgalom népszerűsítése, valamint nemzeti értékeink megismertetése volt.

Az előzetes fordulókban a településüket (Marcalit) és egy Hungarikumot kellett bemutatniuk sok-sok kutatómunka után. Az online döntőben minden csapat lehetőséget kapott arra, hogy javasoljon egy értéket a Hungarikumok Gyűjteménye értéktárba. Olyan értéknek kellett lennie, mely még nem szerepel az eddig beválasztott Hungarikumok között! Egy prezentáció keretében kellett bemutatni a legfontosabb tulajdonságait. Meg kellett indokolni a csapatnak, hogy a kiválasztott érték megfelel-e a Hungarikum fogalmi elvá-

rásainak! Gimnáziumunk csapata természetesen a környékünkön fellelhető kiemelt értékek között kutakodott, így esett a választás a Balatonboglári Borvidéken természetett „Királyleányka” szőlő bemutatására.

Ahhoz, hogy egy csapat eredményt tudjon elérni, az elszántságon és a kitartáson kívül még nagyon sok minden szükséges. A négy forduló alatt az anyaggyűjtés során rengeteg pozitív élményben volt részük tanulóinknak. Bárkitől, bárhol kértek segítséget; azt mindenhol a rendelkezésre álló források függvényében megkapták - sőt a többség még "keresgélt" is a kérésükre. Ugyanúgy igaz ez az utca emberére és közszereplőkre is. Megtapasztalhatták, hogy ha Somogyról van szó, akkor kinyílnak az ajtók – még a megyén kívül is.

Az előző tanévben ugyanez a csapat ismét eljutott a döntőig és Hungarikum Ligetben versenyezhetett tovább a helyezésekért. Torockó épített örökségét és az Országos Kéktúrát választották és a rangos versenyen a 11. helyen végeztek.

Tanulóink rengeteg új ismeretre tettek szert és szívesen gyarapították az érdeklődési körüknek megfelelő tudásukat. Családjaikat, testvéreiket bevonták a kutatómunkába és a Somogyban kevésbé ismert, konkrét földrajzi helyekhez nem köthető Hungarikumok jelentőségére felhívták a környezetük figyelmét a megjelentetett online híradások és a sajtóhírek közvetett hatásaként.

„Az iskola szerepe a nemzeti identitás közvetítésében megkérdőjelezhetetlen, akarva-akaratlanul közvetíti az azonosságtudat fejlődéséhez hozzájáruló tudáselemeket...” (8)

„Értékeink megyén innen és túl”

Az országos Hungarikum vetélkedő mintájára egy érdekes és nagyon magas színvonalú vetélkedősorozatot indított a Somogy Vármegyei Önkormányzat. A 2022/23-as tanévben az Agrárminisztérium támogatásával megvalósított vetélkedőre benevezett csapatok meghívást kaptak, hogy részt vegyenek a mesztegnyői Faluházban egy ingyenes tárlatvezetésen. Tanulóink megismerhették Mesztegnyő értékeit és történelmét, kis kitekintéssel a falu tágabb környezetére is.

A Nepomuki Szent János római katolikus templom falain belül sok-sok ismert és legalább annyi rejtett értéket fedezhettek fel szakszerű vezetéssel. A Faluház Helytörténeti Gyűjteménye a megye egyik legnagyobb és legsokoldalúbb gyűjteménye. A logikusan beren-

dezett termeket végig járva tanulóink nagyon sok érdekes népi használati eszközt, emléktárgyat és történelmi emléket ismerhettek meg – külön hangsúlyt fektetve a somogyi hagyományokra.

A mesztegyői középöntőben a nyilvántartott értékekkel és a rendező település történetével kapcsolatos ismereteikről kellett számot adni gyakran játékos, gyakorlatias és interaktív feladatok megoldásával. A középiskolás csapatok közül első helyen jutott a kaposvári döntőbe a Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium „Íjászok” csapata. A tantárgytól független vetélkedő fordulói közben és a felkészülés során a tanulók megismerhették megyénk nyilvántartott művészettörténeti, kulturális, irodalmi, turisztikai, népművészeti, építészeti és természeti értékeit, az aktív turizmus lehetőségeit és Somogy gasztronómiáját.

A Vármegyei döntőnek a MATE Kaposvári Campusa adott otthont. A betegség miatt „hiányos” létszámban megjelent csapat erőn felül teljesítve a negyedik helyen végzett.

A versennyel kapcsolatos, folyamatosan megjelentetett cikkek hatására több tanulónk jelezte, hogy szívesen részt venne hasonló programokon és ebben a szüleik is támogatják őket. Közvetett módon sikerült kultúrát közvetítenie az iskolának.

Az intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott „Nevelési célok és feladatok” szerint helyes úton járunk.

„Legfontosabb alapelvünk a gyermekközpontúság.

Nevelési céljaink középpontjában a hagyományos emberi értékek állnak.

Valamennyi műveltségterületen fontosnak tartjuk a nemzeti identitástudat kialakítását, nemzeti értékeink ismeretét és vállalását. Azokra a tartalmakra összpontosítunk, amelyek az Európához való tartozásunkat erősítik.

Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a hagyományok ápolására. Az egyetemes kultúra és a nemzeti hagyományok mellett régióink, városunk és iskolánk közösségi történeti-művészeti emlékeinek, értékeinek, szokásainak őrzésére és közvetítésére az újabb generációk számára.” (9)

„Értékmentők”

„A nevelési funkciók (személyiségfejlesztési feladatkörök, irányok) pedagógiai értelemben akkor relevánsak, ha céljaik a személyiség kibontakozását szolgálják, pedagógiai fejlesztési feladatokat látnak el.” (10)

Az elmúlt tanév őszen egy természetvédelmi, szemléletformáló versenyt hirdetett a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség a Balaton vonzáskörzetében működő középiskolák osztályai körében. A Balaton Fejlesztési Tanács és az Információs és Technológiai Minisztérium támogatásával meghirdetett versenyt a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos osztályai indulhattak. A Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium 9.A osztálya részt vett a vetélkedésben „Értékmentők” csapatnévvel a felajánlott témakörök közül az "Invazív fajok"-at választottuk. (A szakdolgozat készítője az osztály osztályfőnöke.)

A versenyhez kapcsolódó bevezető kiránduláson meglátogattuk Tihanyban a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet központját és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park által fenntartott Levendulaházat. Mindkét helyszínen érdekes előadásokat tartottak a szervezők. „Véleményvezér és kommunikáció” online marketingoktatáson vehettünk részt. Tanulóink az itt tanultakat a mindennapjaik során is fel tudják használni.

A meghirdetett fordulók feladatait a verseny végéig folyamatosan kellett teljesíteni az osztálynak. Facebook-oldalt, Instagram-profilt kellett létrehozniuk és megtölteni tartalommal – folyamatosan frissítve. Az ismeretek rendszerezése után infografikákat kellett készíteniük a választott témakörben. Összeállítottak egy iskolai kampánystratégiát – figyelembe véve a vírushelyzetet. Az infografikáikat kihelyezték az iskola forgalmasabb részeire, Google tesztfeladatsort állítottak össze, PPT prezentációt és kisvideót készítettek.

Dr. Takács Péter, a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet Hal- és Konzervációökológiai Kutatócsoport tudományos főmunkatársa a csapat meghívására egy kötetlen előadás keretein belül ismertette a tanulóinkkal a kutatási eredményeit „A Balaton déli vízgyűjtőterülete a kutató szemével” című előadásában.

Az ilyen programok felhívják a közönség figyelmét a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és Közép-Európa legnagyobb édesvízi tava, a Balaton sérülékenységre. Amellett, hogy tanulóink sokat tanultak, új információkra tettek szert, betekintést

nyertek egy olyan világba, amelyről sokan semmit nem tudnak – megismerték a kutatási módszerek egy kis részét, az adatfeldolgozás módszereit és a közben felmerülő nehézségeket, akadályokat. A közeli Marcali-víztározó a környék legnagyobb felületű tava, ezért különösen fontos, hogy együtt vigyázzunk rá!

Az igény az iskola dolgozói, a tanulók és az előadó részéről is felmerült további – a környékünk természetvédelmét érintő – előadások, beszélgetések megszervezésére.

A csapat a verseny döntőjében az első helyen végzett a siófoki Kálmán Imre Kulturális Központban. Az előadók kaptak egy nagyon megtisztelő felkérést a Kis-Balaton Látogatóközpontban megrendezendő szakmai konferencia előadói közé várták a csapatot. Ez sajnos csak online előadás formájában valósulhatott meg.

Az osztály az idei évben ismét jelentkezett a versenyre ezúttal „Greenwashing” témakörben. Az iskolák vetélkedése egymás megismerését és környezeti tematikájú együttműködésüket is segítette.

Bevezetésként egy 10 km-es vezetett túrán vehettünk részt Tihanyban. A túra célja a klímaváltozás balatoni tájra gyakorolt hatásainak, az ember tájjal való együttélésének, kapcsolatának bemutatása volt.

A verseny tematikája hasonló volt az előző évihez. Tanulóink a korábban elsajátított ismereteknek köszönhetően sokkal kevesebb energia befektetésével is nagyon hatékonyan tudtak kutatni és alkotni. A feladatok megoldásához Paul Ágnes, a Cleanwashers marketing-, kommunikációs és reklámszakértője, a csapat mentora adott nagyon sok jó tanácsot.

Versenyfeladatként két kötelező előadást kellett tartaniuk. Egyet a tanáraiknak és egyet a szüleiknek. A kiírók felajánlották, ha a csapatok találnak megfelelő helyet, csoportot és sikerül szervezniük még több előadást, azt a végső értékelés során figyelembe veszik.

A Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola öt osztályában és a döntő előtti főpróbaként a Mikszáth Kálmán Általános Iskola egy osztályában is tarthattak a csapat tagjai saját készítésű Kahoot! játékkal egybekötött ismeretterjesztő előadást.

A szülők számára egy nyilvánosan meghirdetett és nagy sikerű bemutatót tartottak a Marcali és Környéke Hagyományörző Ipartestület székházában „Greenwashing – A nagy átverés” címmel, szépszámú közönség előtt. A gimnázium tantestülete is megismerhette munkájukat egy rövid előadás keretein belül.

A csapat tagjai cikkeket jelentettek meg a munkájukkal kapcsolatosan több online felületen és új szint vittek az iskola életébe. A kampánytevékenységen keresztül lehetőség volt a véleménycserére a résztvevőkkel és megvalósítható ötletek gyűjtésére. A diákok mellett a felnőtt társadalomnak is információkat tudtak átadni a bennünket fenyegető veszélyekről. Felhívták a figyelmet a csapat tevékenységére, ezen keresztül a kiíró céljaira és törekvéseire is.

Ezúttal a keszthelyi Balaton Színházban megrendezett döntőben végeztek az első helyen. Egy ilyen versenysorozaton a folyamatos helytálláshoz elengedhetetlen a kitartás és a jó kommunikációs készség. A csapat előadói már az elegáns megjelenésükkel felkeltették minden esetben a közönség figyelmét, a stílusuk pedig teljesen összecsiszolódott. A verseny hatására egy nagyszerű, együttműködő közösséggé formálódott az osztály. Jól érthető és hibátlan beszédstílusukkal és az ehhez igazított animált prezentációval mindkét döntőben lenyűgözték a szakértő zsűri tagjait. Ez a felkészítőjük és osztályfőnökük mellett az összes velük foglalkozó pedagógus és a családjaik érdeme egyaránt, de elsősorban a gyerekek kitartó munkájának az eredménye. A verseny hatására sokat magabiztosabban állnak ki bárhol a nyilvánosság elé és az iskolai műsorok főszereplőivé váltak. Emellett a versenyszellem és a bizonyítási vágy olyan szinten megerősödött bennük, hogy bejutottak a „Határtalanul” vetélkedő középdöntőjébe is.

„A személyiségfejlesztésben, az önkép kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak mint közösségnek elsődleges szerepe van.” (11)

A fenti történet lehetne egy igazi „sikertörténet”, de sajnos nem az. Megfigyelhető, hogy amikor nincs közös feladat, akkor nem működik olyan jól a közösség sem. Ennek a hátterében ott van a bizonyítási vágy mellett a teljesítménykényszer a tanulásban, amely gyakran időzavart okoz a tanulóknak. A tanulásban az eredményességre törekvés csak a töredéküknél a szülői elvárás. Többségük céltudatos és felnőtt életére eltervezett célok megvalósításáért küzd folyamatosan, ezért nehezen viselik el a ritkán bekövetkező kudarokat.

A tanulói „kiégés” jelei néhányuknál már jelentkeztek – az ő esetükben minden egyes tanórán kívüli program esetében célszerű mérlegelni, hogy a pedagógus milyen szerepet szánhat nekik!

Esetükben beszélhetünk testi, szellemi és érzelmi kiégésről. (12)

A Diákönkormányzat nyitott programjai

A Halloween Party-t a Diákönkormányzat tagjai szervezték először 2021-ben, hagyományteremtő szándékkal. Ez volt az első olyan zenés-táncos rendezvény, ahová regisztráció után a tanulóink által meghívott vendégek is beléphetek. A programok között szerepelt a bálkirálynő és bálkirály választása, töklámpák és jelmezek versenye. 2022-ben már vetélkedővel színesítették az előző évi programot, amelyre párok nevezhettek.

Az első Mikulás-bulit 2022-ben szervezték. Ide általános iskolás vendégeket hívhattak tanulóink.

A résztvevők a fergetegesre sikerült zenés-táncos „buli” előtt Mikulás-vetélkedőn mérhették össze tudásukat. A program lebonyolításában segítő pedagógusok egybehangzó véleménye szerint az utóbbi évtized legjobb hangulatú rendezvényét valósították meg a tanulóink.

Az ilyen programok kifejezetten használnak az intézmény jóhírének. Látogatóink láthatják, hogy a gimnázium egy nyitott, barátságos hely. Az általános iskolásokat sikerült meggyőzni minderről, mert az utóbbi tanévben szinte minden helyben rendezett kulturális programunkon, vetélkedőnkön nagyobb számban vettek részt a korábban megszokottnál.

Az intézményi Pedagógiai Program „Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok” című fejezetéből:

„A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A középiskolába került diákok a négy év során megélik a csoportképződés, csoportalakulás különböző lépcsőfokait. E mikroközösségi- társadalmi tapasztalat segíti majd őket a közéletben való tájékozódásban is.” (13)

Környezetvédelmi-és egészségnevelési témanap

Az őszi hagyományos programsorozat részeként a diákok 2020-ban különböző filmeket nézhettek meg a környezetvédelemmel kapcsolatban, illetve osztályok közötti vetélkedő keretén belül mérhették össze tudásukat. Számos érdekes feladatot kellett megoldaniuk, kiszámolhatták az ökológiai lábnyomukat, valamint készíteniük kellett egy plakátot, aminek a témája „Élj maradéktalanul!” volt.

Mivel iskolánk az előző tanévben ünnepelte fennállásának hetvenedik évfordulóját, 2021-ben egykori és jelenlegi diákjainkat kértük fel, hogy a témákhoz kapcsolódóan előadásokat tartsanak az iskola közönségének. Az előadók: dr. Vörös-Horváth Barbara, Krénusz-

Freész Bettina, Mohari Barbara, Palotás Ágnes és Völgyi Tamás, valamint Girikter Tamara. Az érdeklődők tájékozódhattak a kenyérsütés és kovászkészítés rejtelméről, az egészséges életmód és ökogazdálkodás összefüggéseiről, a mezőgazdasági gazdálkodás érdekességeiről és a gyógynövények és a nanotechnológia kapcsolatáról.

2022-ben a központi téma az energia, az energiafelhasználás és az egészség voltak. A tanulók érdekes gyakorlati és elméleti előadásokat hallgathattak nyugdíjas kollégánktól, Miklós István tanár úrtól és egykori diákunktól, Horváth Dóra fitneszedzőtől.

Az előadások után a diákok sokszínű, a témákhoz kapcsolódó kvízzjátékokban mérhették össze tudásukat. Minden dobogós osztály részesült a Sole-Mizo Zrt. túró-rudi felajánlásából.

A témanaphoz kapcsolódóan a Diákönkormányzat „az iskola zöldítése” program részeként rendszeresen versenyt hirdet az osztályok között. A feladat a termék zöldebbé varázslása, kiegészítve az évszakhoz és az aktuális ünnepkörhöz (karácsony, húsvét) kapcsolódó dekorációkkal.

Ennek a versengésnek eddig csak nyertesei voltak, hiszen a tanulók és segítő tanáraik, osztályfőnökeik közreműködésével a korábbiaknál barátságosabb, természetközelibb környezetet alakítottak ki a számukra kijelölt tantermekben. Az otthonról hozott virágok, a saját kezűleg készített dekorációk kicsit közelebb hozzák tanárnak és diáknak egyaránt az „otthon” érzését.

Vállalkozó szellemű tanulók önkéntesen, a témanap zárásaként (az iskolai közösségi szolgálat keretein belül) részt vehetnek minden tanévben a TeSZedd! programban. Az elmúlt három évben a környék kerékpárútjainak a két oldalát tisztították meg a hulladéktól és kitararították a város legismertebb kirándulóhelyének (Zuhogó) a környezetét és az oda-vezető turistautat.

E-sport

2022 novemberében került megrendezésre iskolánkban az első „E-sport” verseny. Az Öreglaki Általános Iskola, a Marcali Mikszáth Kálmán Általános Iskola és a Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola felső tagozatos diákjai mérhették össze tudásukat a különböző, elsősorban a labdarúgáshoz kapcsolódó játékokban.

A diákok nagyon jól érezték magukat, és várhatóan a többi, javarészt a kultúrához kapcsolódó programunknak is aktív részesei lesznek a jövőben.

Pályaorientációs nap és közösségi szolgálat

A hagyományos rendezvényen a korábbi években a végzős tanulókat tájékozódhattak a felvétellel, a kétszintű érettségivel kapcsolatos tudnivalókról. Az alsóbb évfolyam tanulóit a közösségi szolgálat teljesítésének lehetőségeiről kaptak érdekes tájékoztatást a meghívásunkat elfogadó partnerszervezeteinktől.

A továbbtanulási lehetőségekről első kézből kaptak tájékoztatást az iskola diákjai meghívott vendégeinktől:

- Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus
- Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 18. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda
- Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ
- Pannon Egyetem Veszprém
- Pannon Egyetem Zalaegerszegi Egyetemi Központ
- Pécsi Tudományegyetem
- PTE Szigeti Gyula János Egészségügyi Technikum és Szakképző Iskola

Az egyetemek a saját képzési kínálatuk mellett rendszeresen kihangsúlyozták a duális képzésben rejlő lehetőségeket és annak előnyeit.

2023-ban tanulóink választhattak, hogy elutaznak a budapesti EDUCATIO Szakkiállításra és ott tájékozódnak a továbbtanulási lehetőségeikről, vagy az iskolában szervezett programokon vesznek részt.

A program első részben a meghívásunkat elfogadó partnerszervezeteink tevékenységét ismerhették meg résztvevők. Vendégeink PPT előadások és kisvideók segítségével igyekeztek felkelteni a tanulók érdeklődését – sikerrel.

Akik megtiszteltek bennünket a jelenlétükkel és bemutatkozásukkal:

- Nikla Községi Önkormányzat
- Marcali Rendőrkapitányság
- Honismereti és Természetvédő Közhasznú Egyesület – Honi Mesztegnyő
- Marcali Művelődési és Szabadidő Központ
- Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség
- Kiwanis Női Klub Marcali
- Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár
- Somogy Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (SKIK)
- Marcali és Környéke Hagyományőrző Ipartestület
- ZIEHL-ABEGG Kft.
- Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság
- Készenléti Rendőrség (XII. Bevetési Osztály)
- Marcali Mentők Egyesülete

Az utolsó órában az interaktív feladatok kaptak főszerepet. A Marcali Művelődési és Szabadidő Központ Társasbázis közössége egy külön teremben foglalkozott a tanulókkal.

Ugyanekkor lehetőség volt a mentőautó és annak az eszközeinek a megismerésére. Megfigyelhették és kipróbálhatták, gyakorolhatták az újra élesztést. A Rendőrség érdekes eszközök bemutatásával és azok kipróbálásának a lehetőségével készült. Tanulóink átélhették az ittasság és drogos befolyásolttság alatt bekövetkező változásokat az „ittas szemüveg” és a „drogos szemüveg” kipróbálásával. Felvehették magukra akár a teljes védelmi felszerelést és kipróbálhatták, mennyire befolyásolja az öltözék a mozgásunkat és mire érdemes figyelni az eszközök használata során.

A program részeként tervezett hivatalos zárás egyszerű okoknál fogva elmaradt. A meghirdetett időpontban még minden vendégünknel sorba álltak a tanulók és javában zajlott még a társasjáték is. Nem szerettük volna időkorlátok közé szorítani sem a partnereinket, sem a tanulókat.

Szeretnénk még sok olyan programot szervezni, amelynek a végén a gyerekek nem az órájukat lesik, hanem kérik, hogy maradhassanak még.

Az iskolai közösségi szolgálat szerepe – civil kapcsolatok levetítve a saját intézményünkre

A Pedagógia Program „Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel” című fejezetben:

„A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására.” (14)

Az önkéntes tevékenységek ma már a mindennapjaink elválaszthatatlan részét képezik. Pályám kezdetén még ez nem volt ennyire a köztudatban. A különböző programoknak köszönhetően felnőtt egy olyan generáció, akiknek ma már természetes, hogy szívesen (és önként) segítik egy-egy civil kezdeményezés megvalósítását.

Így lehetséges például, hogy nem tűnnek el a jelzett túraútvonalak, az erdei iskolák többsége a válságok ellenére talpon maradhatott és van igény a szabadba tervezett programokra.

A fentiekhez mindig szükség lesz olyan civil, önkéntes szervezetekre, akik élmény- és tudásalapú programokat is szerveznek az általános szabadidős tevékenységek részeként.

Sikerült bebizonyítanunk, hogy a fiatalokat lehet és kell motiválni, hogy mozduljanak ki, legyenek részei egy-egy közösségnek. Ezeknek a tapasztalatoknak a birtokában tudnak majd új – hatékonyabb, modernebb, rugalmasabb – közösségeket létrehozni és fenntartani.

A tanulók a készségeket, ismereteket nem frontális oktatás keretein belül, hanem tapasztalati úton sajátítják el. A civil tevékenység esetén fontos a fiatal nemzedék bevonása a hagyományörzésbe, a kutatómunkába, a társadalom jelenlegi helyzetének a megismerésébe és értékeink megóvásába. Az értékeink feltárása, ápolása és megtartása akkor nyer értelmet, ha bevonjuk a fiatalokat is.

Az iskolai oktatás és a civil szféra összekapcsolását kellene több idő és energia ráfordításával tovább fejlesztenünk a tanulóink, az iskola és nem utolsósorban az egyesületek és a lakóhelyünk további fejlődésének érdekében. Egy tanulói csoport 2021. őszén az Önkéntes Központ Alapítvány szervezésében rész vett egy intenzív tanfolyamon: „Önkéntes menedzsment képzés (Civil szervezetek felkészítése önkéntesek fogadására)”.

„A modern oktatási rendszerek egyik fő jellemzője, hogy az iskola mind jobban átfogja a tanulók egész élettevékenységét, s ennek jegyében gazdag lehetőségeket biztosít a szabadidő értelmes eltöltésére.” (15)

Egy példa a közösségi szolgálatra: értékteremtés

Az Iskolai Közösségi Szolgálatot sokan nagyon, míg mások kevésbé tartják hasznosnak. Olyan tevékenységet kell a diákokkal közösen végezni, amelyből tanulhatnak, az ott szerzett (akár pozitív, akár negatív) tapasztalataikat a mindennapi életük és a továbbtanulásuk, pályaválasztásuk során hasznosítani tudják. Ha mindez értékteremtéssel jár, akkor nem csak egyszerűen „letudják” a kötelező feladatot, hanem méltán büszkék is lehetnek teljesítményükre.

A Marcali és Környéke Hagyományörző Ipartestület a Rockenbauer Pál Dél-Dunántúli Kéktúra Mesztegnyő és Nagyszakácsi közötti, közel 10 kilométeres szakasza jelzéseinek a pótlását, felújítását vállalta a Magyar Természetjáró Szövetség által kiírt pályázatnak köszönhetően.

Iskolánk három tanulója aktívan, a nehéz fizikai munkától és a hőségtől sem megijedve vett részt a munkálatokban. Érdekesség, hogy Incze Zoltán – egykori gimnazista – néhány éve a közösségi szolgálat teljesítése közben kapott kedvet a jelzések felújításához és azóta is aktív segítőtje az egyesületnek.

Ahhoz, hogy a jelzésrendszer egyértelmű tájékoztatással segítse a túrázókat, nagyon sok szabályra odafigyelve kell az ilyen munkákat elvégezni. Meghatározott a jelzések elhelyezésének a távolága és különösen oda kell figyelni az útelágazásokban az egyértelmű jelölésekre. Természetesen az esztétikus kivitelezés is nagyon fontos.

Tanulóink sok-sok élménnyel gazdagodtak, új ismereteket szereztek és nem utolsósorban a természetben, jó levegőn töltötték a szolgálatra szánt időt.

A kéktúrázók hálásak a csapatnak, mert egy nagyon leromlott állapotú útvonalat alakítottak tájékozódásra alkalmassá.

Künzelsau, a testvérváros

1992-ben kötött testvérvárosi megállapodást Künzelsau és Marcali városok önkormányzata. A kapcsolatok fontos eleme, hogy gimnázium diákjai fogadósülőknek és a két önkormányzat által biztosított anyagi támogatásnak köszönhetően ingyenesen részt vehetnek egy kéthetes németországi programban. A diákok két héten keresztül fejleszthetik nyelvtudásukat, megismerkedhetnek Künzelsau-val, az ottani emberekkel. A koronavírus járvány miatt két év kihagyás után, 2022 nyarán 18 tanuló utazhatott Németországba.

A nyelvoktatás mellett a programok között szerepelt egy heilbronni és egy würzburgi utazás is és részt vehettek a Stahl vállalatcsoport ipari komplexumában egy üzemlátogatáson.

Volt tanítványaink a gimnázium alapításának 70. évfordulóján

Tóth Ildikó

2022 júniusában iskolánk egykori diákja, Tóth Ildikó Jászai Mari- és Prima Primissima díjas színművésznő volt a vendégünk egy mindenki számára nyitott rendezvényen. A jó hangulatú, kötetlen közönségtalálkozón diákjaink és az érdeklődők betekintheztek a színházi élet kulisszatitkaiba és ízelítőt kaphattak a művészlét szépségeiből, nehézségeiből.

Kovács Alex - rendhagyó földrajzóra

„A mecseki uránérc élete” címmel tartott előadást a 9. évfolyamosoknak Kovács Alex, aki 2015-ben érettségizett a gimnáziumban, majd a Pécsi Egyetemen geológusként végzett.

A diákok információkat kaptak a mecseki uránérc bányászatának történetéről, a kezdeti nehézségekről, a kitermelési költségeket növelő tényezőkről – geológiai szerkezet, a kitermelhető ásványkincs mennyisége -, és ezek következményeként a bányák bezárásáról.

Láttak képet a használt fűtőelemek, valamint a paksi atomerőműből kikerülő használt ruházat, védőfelszerelések végleges elhelyezésére kialakított tárolóról, és a tárolás módjáról. Az előadás során számos érdekesség hangzott el a bányászok életével kapcsolatban is.

Subicz Ibolya – a természet szeretete

A gimnázium 70 éves évfordulója alkalmából rendezett programsorozat részeként 2022. április 8-án Subicz Ibolya amatőr festőművész, iskolánk volt tanulójának kiállítása nyílt meg az aulában és egy hónapig szabadon látogatható volt a város lakossága számára is.

Csoszó Gabriella, Havranek Andrea – fotókiállítás

2021 decemberében Csoszó Gabriella a tárlatra Zsiga Melindáról (kick-bokszt világbajnoki bronzérmes) készült sorozatát hozta elbemutatni. A sportoló a fotós fogadott testvére, aki szintén az iskolánkban tanult. Melinda a megnyitó előtt jó hangulatú beszélgetésen vett részt a diákokkal, ahol szó volt kitartásról, sportküzdelmekről, sőt, néhány alapfogást is bemutatott nekik. Havranek Andrea az elhagyatott épületekről, kastélyokról készült sorozatából és a természetfotóiból válogatott a kiállítására.

Örömünkre szolgált, hogy egykori tanítványaink gyarapíthatták mai diákjaink ismereteit.

7.kép: Zsiga Melinda a gimnáziumban (fénykép: Kiss Kálmán)

Tehetséggondozás és pályázatok – partnerek bevonásával

Nemzeti Tehetség Program (NTP) – élményalapú oktatás (egy jó gyakorlat)

A lehetőségek kihasználása

Korábban az iskolának nem volt pályázatíró munkatársa, így kevés lehetőséget tudtak megragadni, azokat is elsősorban a fenntartóra hagyatkozva.

Az előző tanév egy áttörést jelentett ezen a területen, mert egyszerre több program keretein belül is sikerült pluszforrásokhoz jutnunk. A többségükben a szabadidő hasznos eltöltését és tanulmányi kirándulásokat céloztunk meg.

Az NTP-INNOV-2021 tehetséggondozó pályázat egy sokkal komplexebb, sokszereplős programsorozatra biztosított lehetőséget és ezt ki is használtuk. Az idei tanévben egy nagyon hasonló programot vizünk végig (NTP-INNOV-2022), ennek a teljes megvalósítása június közepén ér véget.

A programban megmutattuk, hogy a természettudományok és a média egyaránt mindenhol ott vannak a mindennapi életünkben és gyakran egymástól elválaszthatatlanok.

Az „Innovatív tanulási környezet kialakítása és komplex tehetségsegítő programok megvalósítása” című pályázati program részeként egy egész tanéven átívelő komplex, több tudományterületet összekapcsoló projektet indítottunk iskolánkban, mely 15 fő, 9-10. évfolyamos tanuló részvételével zajlott (2021-2022).

Olyan tehetséges tanulók bevonása és fejlesztése volt a célunk, akik több terület után is érdeklődnek, viszont még volt szabad idejük - ezért nem az érettségi előtt álló évfolyamot céloztuk meg.

Sikerült a tantestület jelentős részét bevonni a megvalósításba és szinte a csapatunk negyedik tagjaként folyamatosan segítette a munkánkat Kőrösi András intézményvezető – és egyúttal ő egyeztette a szükséges lépéseket a fenntartóval.

A program célja röviden

Tehetséges fiatalokat célzó természettudományos, kommunikáció- és médiaismereti, digitális kompetenciák erősítését segítő – élmény, felfedezés- és alkotásközpontú – komplex tehetséggondozó és tehetségfejlesztést biztosító programok megvalósítása.

- A tanulás tanításának támogatása interaktív, játékközpontú eszközök megalkotásával.

- A résztvevő tanulók több tudományterületet átfogó komplex gondolkodásának gazdagítása, fejlesztése.

Tanulóink a megszerzett, elsősorban a tapasztalás útján elsajátított ismereteiket kamatoztatni tudják a mindennapi életben, és a továbbtanulásuk során is.

A program lehetőséget nyújtott arra, hogy:

- a gyerekek kreativitását fejlesszük,
- segítsük őket abban, hogyan kell információkat gyűjteni egy projekt elkészítéséhez,
- miként lehet összerendezni, értelmezni az összegyűjtött információkat,
- a saját tapasztalatokat az irodalmi adatokkal összevetve, felhasználva tudják megvalósítani a projektet,
- képesek legyenek az összefüggések felismerésére (több tantárgyon átívelő feladatokat közösen megoldani).

A megvalósítás

A média és kommunikáció területen körül járták a tömegkommunikáció fogalmát, megismerkedtek különféle műfajaival, jellemzőivel. Mivel mai világunkat nagyban áthatja a vizuális ingerek sokasága, a médián keresztül ránk zúduló információk áradata, ezért megismerkedhettek a mozgóképi szövegek alapvető kifejezőeszközeivel, amelyek alapjai a fényképezésnek is. Így már tudatosabban tudnak fényképeket és videókat készíteni a tanulóink. Az utóbbi időszakban a pályázat keretein belül beszerzett félprofi tükörreflexes digitális fényképezőgépet a rendezvényeken elsősorban a tanulóink használják, mindenki meglepedésére. Természetesen az elméletben tanultakat gyakorlati feladatok során mélyítették el; a tanév második felében pedig a sajtóműfajok világába kalandoztak. A diákok nem csak híreket írtak, hanem riportok, interjúk, tudósítások készítésével színesítették az általuk készített újságot.

Az önérvényesítő kommunikáció alapja a helyes önértékelés. A tanulók játékos formában tudták növelni az önbecsülésüket és segítséget kaptak a pozitív énképük kialakulásához. Szerepjátékokban megismerhették és kipróbálhatták a különböző viselkedésformákat és megtapasztalhatták, hogy a döntéseket milyen módon tudják befolyásolni a külső tényezők. Barátaik, családjaik bevonásával megtanulták más szemszögéből is vizsgálni a saját tulajdonságaikat. A mindennapjainkban folyamatosan jelen kell, hogy legyen mások véleményének a megértése, elfogadása – még ha a megértés nem is mindig párosul egyetértéssel.

„A kommunikáció fejlesztésével fejlődik kifejezőképességünk, társas kapcsolatainkban hatékonyabbak lehetünk, nő az önbizalmunk, könnyebben értjük és értetjük meg magunkat, saját céljainkat megfelelőképpen képviselhetjük.” (16)

A felnőttkor határán, a pályaválasztáshoz közeledve nagyon fontos, hogy a tanulók tisztában legyenek a saját képességeikkel, legyen megfelelő önbizalmuk és a lexikális tudás mellett gyakorlati tapasztalatokat is szerezzenek a lehető legtöbb tudományterületről.

Célcsoport

Nem feltétlenül ragaszkodunk a minden területen kiválóan teljesítő tanulókhoz, mert őket leköti a többi terület is. Azokat a gyerekeket választottuk ki, akik az eredményeik mellett éreztek valamilyen kötődést is a területekhez.

Célok megvalósulása, hatásai a résztvevőkre

Elsődleges célunk a minket körülvevő világ megismertetése, a tapasztaltak feldolgozása és megörökítése volt multimédiás eszközökkel.

A célcsoport tagjai a felsőbb évfolyamokban az itt megszerzett tudást kamatoztatni tudják és motiváltabbá váltak egy-egy területen, ha lehetőséget kaptak egy versenyen, vagy közszereplésen a megmérettetésre.

A résztvevők közül került ki a nemzetközi Hungarikum Vetélkedőn 11. helyezést elért három fős csapatából két fő. A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség által kiírt regionális Klíma- és környezetvédelmi versenyt a 9.A osztály csapata megnyerte, megelőzve sok-sok felsőbb évfolyamos csapatot. Mindkét versenyhez a szakismeretek bővítése mellett szükséges volt a magabiztos kommunikáció és az előadói készség fejlesztése is.

Ugyanez a csapat az idei tanévben már meggyőző fölényrel nyerte meg ugyanezt a versenyt. A csapat előadást is vállaló tagjaitól kértem véleményt az iskola képviseletében való szerepléssel kapcsolatosan egy korábbi fejezetben, mivel ők azok, akik általában a többi rendezvényen is szívesen és aktívan közreműködnek.

A program hatása egyértelműen kimutatható. Tanulóink a tanulmányi versenyeken szintén bátrabban és sikeresebben szerepeltek az elsajátított ismereteiknek köszönhetően.

A játékos önismereti, kommunikációs modul segítette diákjainkat a saját tulajdonságaik megismerésében. Ez önbizalmat és motivációt adott nekik és erősítette a továbblépés iránti igényüket.

Partnerek

Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

Az általános iskolai tanulóknak is bemutattuk a projekt eredményeit. Felső tagozatos tanulók az utolsó néhány foglalkozásba betekintheztek a projekt zárása előtt.

Marcali és Környéke Hagyományőrző Ipartestület

Az egyesület tagjai az egyéb rendezvények mellett rendszeresen gyalogtúrákat is szerveznek, Marcali értékeiről könyvet jelentettek meg. Az Iskolai Közösségi Szolgálat teljesítéséhez már korábban bevont partnerszervezet. Az egyesület feladata volt, hogy ötletekkel támogassa a projektet a megvalósítás során. Helyszínt biztosítottak (kerti tó élővilága és vízminősége, növények a parkosított udvaron). Túrát vezettek a természeti értékek felfedezéséhez – a záróprojekt után a résztvevők számára a környék (a projekt alatt fel nem keresett) természeti értékeinek bemutatták (igény szerint).

Tevékenységek, módszerek, szervezeti keretek

A két tehetségterület kombinálásaként először a kommunikációt és a csapatszellemet erősítettük meg, hogy tudjanak együtt gondolkodni és dolgozni a résztvevők. Utána következtek a média ismeretek. Mindezzel párhuzamosan, egymásra épülve biológiai és kis számban kémiai és fizikai témakörökkel foglalkoztunk. A témakörök szorosán kapcsolódtak az előttük, vagy utánuk tartott foglalkozásokhoz. A program utolsó időszakában összefonódott a két tehetségterület a tapasztaltak feldolgozásával. Kirándulásokat szerveztünk a tudományterületek látványosabb és gyakorlatiasabb felfedezése érdekében.

Alkalmazott módszerek, szervezeti keretek: egyéni és kiscsoportos munka, csapatmunka, szerepjáték, megfigyelés, séta, kirándulás, technikai eszközök és programok használata, szülők és általános iskolások bevonása.

A komplex szemlélet

A legfontosabb kapcsolat: a természettudományos jelenségek megismerése, kutatása, vizsgálata, mérése során elvégzett tevékenységeket folyamatosan megörökítették és feldolgozták a média területén.

A kezdeti időszakban nem a médiaismeretekre, hanem a kommunikációra fektettük a hangsúlyt. Az önismereti témakörök után a csapatépítés és a konfliktuskezelés kapott fontos szerepet. A csapattá formálódás után mindegyik területen hatékonyabban tudtak együtt dolgozni a résztvevők.

Az első kirándulás egyik helyszíne (Etyek - Korda Filmpark) a médiaai ismertek mellett a csapatépítést is szolgálta az ott biztosított program által. A komplex szemlélet nagyon egyszerűen megfogalmazható:

- A média ott van a mindennapjainkban, a kommunikáció egy szükséges eszköz.
- A természet és ezáltal a természettudományok mindenhol ott vannak, csak észre kell vennünk őket. A kettő együtt is megjeleníthető.
- A képalkotásban jelentős szerepe van a fizikának, a média egyik legjelentősebb terület-egysége pedig a természeti szépségek és katasztrófák egyaránt.
- A tárgyiasult alkotások létrehozásában szintén folyamatosan jelen volt mindkét terület (nem csak a téma miatt). Számított a fényerő, az idő, a sebesség és a megfelelő pillanat is. Itt volt nagy jelentősége a biológiának. A különböző évszakokban megfigyelt parkok, a vizek szennyezettsége nagyszerű médiás témák is.

Összességében a média szerepe, az életünk befolyásolása és a természet védelme a mindennapi életünkben is megjelenik. A résztvevők megtanulták, hogy a média (és a kommunikáció is) egyfajta fegyver, amelyet lehet jó célokra használni, de sajnos rosszakra is.

A mi vállalt feladatunk volt megtanítani, hogy milyen célokra szabad alkalmazni és milyenekre nem. A természet jelenségeinek bemutatása egy szép és összetett feladat.

Minden tanuló részt vett az iskolaújság szerkesztésében. Eljutott az összes tanulónkhoz, munkatárshoz, valamint a partnerek képviselői és az érdeklődő általános iskolai tanulók is kaptak belőle.

A projekt értékelése - komplex gondolkodásmód gazdagítása, fejlesztése

Erősítette az igényt a természet védelme iránt – megszerettette a tanulókkal a minket körülvevő környezetünket. A képességek mellett a személyiség-tényezők fejlesztését is megcéloltuk (erős és gyenge oldal fejlesztése, szociális kompetenciák és önértékelés erősítése).

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos tanári feladatok rövidített megfogalmazása az intézményi Pedagógiai Program alapján:

A tanárok feladata segíteni a tanulók kezdeményezéseit, hozzá kell járulniuk a közvetlen tapasztalatszerzéshez. Támogatniuk kell a tanulót az önálló ismeretszerzés és véleményformálás képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában. Erősítenie kell együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését. (17)

Összefoglalás

„Azok a szakemberek, akik közösségekkel dolgoznak, lényeges, hogy tájékozottak legyenek a közösségek működésével, jellemzőivel kapcsolatban. Fontos felismerniük, hol tart egy adott közösség a fejlődés folyamatában, ahogy azt is, miként járulhatnak hozzá a további fejlődéséhez.” (18)

A visszajelzések alapján a szülők érzik, hogy törődünk a gyermekeikkel. Számunkra ez a visszajelzés a legfontosabb. Személyemet tekintve – ezt többre értékelem bármilyen egyéb elismerésnél.

Alkalmazott módszereink alkalmasak a tanulók motiválására. Érdekes, motiváló, a korosztálynak megfelelő módszerekkel, eszközökkel igyekeznek az iskola tanárai felkelteni az érdeklődésüket.

Munkánk során olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszünk, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását fejlesztését. A legfontosabb ezen a területen a megerősítés és a pozitív visszajelzés. Ha a tanuló alul- vagy felülértékeli magát, akkor fontos szerepet kap a megerősítés (bízgatás) vagy olyan motivációs eszköz, amely nem bántó, de segíti a reális önértékelést. Mindkettőt időben észlelni kell!

A tanórán kívüli tevékenységek esetén (pl. nem szaktárgyi versenyek) olyan tanulókkal foglalkozunk, akik nem feltétlenül a legjobb képességűek, viszont az adott terület iránt komolyabb érdeklődést mutatnak. Ezzel segítjük a tanulók új közösségeinek a kialakulását is.

Tanulóink számára harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört kell teremtenünk. Ezt a célt a kötetlenebb közös programok segítenek leginkább megvalósítani. Különös gondot kell fordítani a tanulók egyéni támogatására. Ezzel az odafigyeléssel, egyéni segítségadással segíthetjük őket hozzá a rendszeres sikerélményhez.

A kiemelt tehetségekre fokozottan oda kell figyelnünk az általános túlterheltségük miatt, mert könnyen előfordulhat, hogy a megfelelési kényszer miatt a teljesítményük csökken bizonyos területeken. Ilyen esetekben segíteni és támogatni kell őket, hogy el tudják dönteni, hogy melyik területtel érdemes mélyebben foglalkozniuk. A sikeres programokkal bebizonyítottuk a környezetünknek, hogy a fiatalokat lehet motiválni, ha a munkájukhoz biztosítjuk a sikerélményt és a megfelelő eszközöket.

Hivatkozások jegyzéke

1. Szabolcsi Ferenc: A szervezeti kultúra sajátosságai az iskolában. In: Iskolakultúra, 6. évf. 5. szám [online] Budapest: 1996. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/31326/31043> p. 89.
2. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 6.
3. Mayer József: A tanulók és a tanárok munkaterhei. In: ofi honlapja. [online] 2009. [2023. 04. 22.] >URL: <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/tanuloi-munkaterhek/tanulok-tanarok>
4. Borosán Lívia, Budainé Csepela Yvette: A szabadidős tevékenységek személyiségfejlesztési lehetőségei. In: Testnevelés, Sport, Tudomány, 2017. 2. évf. 1-2. sz. p. 2.
5. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 14.
6. Borosán Lívia, Budainé Csepela Yvette: A szabadidős tevékenységek személyiségfejlesztési lehetőségei. In: Testnevelés, Sport, Tudomány, 2017. 2. évf. 1-2. sz. p. 3.
7. Mátó Veronika: Közösség- és kapcsolatépítés a pedagógia szempontjából. In: Iskolakultúra, 2023. 33. évf. 1–2. szám [online] Budapest: 2023. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44269/43265> p. 132.
8. Dancs Katinka: Kultúra – iskola – nemzeti azonosságtudat a nemzeti identitás értelmezése és vizsgálatának lehetőségei általános iskolások körében. In: Magyar pedagógia 2016. 116. évf. 4. sz. p. 418.
9. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 3.
10. Borosán Lívia, Budainé Csepela Yvette: A szabadidős tevékenységek személyiségfejlesztési lehetőségei. In: Testnevelés, Sport, Tudomány, 2017. 2. évf. 1-2. sz. p. 2.
11. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 4.
12. Mihálka Mária: A kiegészítő kialakulása és megelőzése. In: Iskolakultúra, 33. évf. 1-2. szám [online] Budapest: 2023. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44260/43264> p. 113.
13. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 11.
14. Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. p. 25.
15. Mihály Ildikó: Iskolások, iskolák és a szabadidő. In: Pedagógiai Folyóiratok 2003. 4. szám [online] Budapest: 2003. [2023. 04. 22.] >URL: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/iskolasok-iskolak-es-a-szabadido>

16. Borosán Livia, Budainé Csepela Yvette: A szabadidős tevékenységek személyiségfejlesztési lehetőségei. In: Testnevelés, Sport, Tudomány, 2017. 2. évf. 1-2. sz. p. 3.
17. Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium, 2022. p. 6.
18. Mátó Veronika: Közösség- és kapcsolatépítés a pedagógia szempontjából. In: Iskolakultúra, 2023. 33. évf. 1–2. szám [online] Budapest: 2023. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44269/43265> p. 128.

Felhasznált irodalom

- Borosán Livia: A szabadidő mint a személyiségfejlesztés egyik lehetséges eszköze. A mozgás mint személyiségfejlesztő tényező. Budapest: Eötvös József Könyvkiadó, 2016. 53-64. p.
- Borosán Livia, Budainé Csepela Yvette: A szabadidős tevékenységek személyiségfejlesztési lehetőségei. In: Testnevelés, Sport, Tudomány, 2017. 2. évf. 1-2. szám 1-6. p.
- Czető Krisztina: Mít gondolnak a tanulók és tanárok az iskoláról? Egy iskolaiattitűdkutatás eredményei. In: Iskolakultúra, 32. évf. 8-9. szám [online] Budapest: 2022. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44119/43066> 30-52. p.
- Dancs Katinka: Kultúra – iskola – nemzeti azonosságtudat a nemzeti identitás értelmezése és vizsgálatának lehetőségei általános iskolások körében. In: Magyar pedagógia 2016. 116. évf. 4. sz. 403–425. p.
- Hézszer Gábor: Miért? Rendszerszemlélet és lelkigondozói gyakorlat. Pasztorálpszichológiai tanulmányok. Budapest Kálvin János Kiadó, 1996. 79-99. p.
- Mátó Veronika: Közösség- és kapcsolatépítés a pedagógia szempontjából. In: Iskolakultúra, 2023. 33. évf. 1–2. szám [online] Budapest: 2023. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44269/43265> 128-133. p.
- Mayer József: A tanulók és a tanárok munkaterhei. In: ofi honlapja. [online] 2009. [2023. 04. 22.] >URL: <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/tanuloi-munkaterhek/tanulok-tanarok>
- Mihálka Mária: A kiégés kialakulása és megelőzése. In: Iskolakultúra, 33. évf. 1-2. szám [online] Budapest: 2023. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44260/43264> 113-117. p.
- Mihály Ildikó: Iskolások, iskolák és a szabadidő. In: Pedagógiai Folyóiratok 2003. 4. szám [online] Budapest: 2003. [2023. 04. 22.] >URL: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/iskolasok-iskolak-es-a-szabadido>
- Pataki Ferenc: Identitás, személyiség, társadalom, az identitáselmélet vitatott kérdései – Értekezések, emlékezések 64. Budapest: Osiris Kiadó, 1997 5-7. p.

Szabolcsi Ferenc: A szervezeti kultúra sajátosságai az iskolában. In: Iskolakultúra, 6. évf. 5. szám [online] Budapest: 1996. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/31326/31043> 86-90. p.

Tóth Sándor: Mozaikok az iskola történetéből. In: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium honlapja [online] Marcali: 2018. [2023. 04. 12.] >URL: <https://www.berzsenyimarcali.hu/2015-09-22-08-28-27/tortenet>

Zsolnay Anikó: Kötődés, iskolai és pedagógiai kötődés megtekintése. In: Iskolakultúra, 32. évf. 1. szám [online] Budapest: 2022. [2023. 04. 22.] >URL: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/44121/43217> 142-149. p.

Egyéb forrás:

Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium Pedagógiai Programja. Marcali: Marcali Berzsenyi Dániel Gimnázium, 2022. 3-25. p.

Tanulói Etikai Kódex. In: Budapest III. kerületi Zipernowsky Károly Általános Iskola honlapja [online] Budapest: 2011. [2023. 04. 22.] >URL: <https://ziper.hu/wp-content/uploads/2022/03/ETIKAI-kodex.pdf> 1-5. p

Függelékek

1. sz. függelék – hallgatói és konzulensi nyilatkozat

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Cím: 7400 Kaposvár, Guba S. u. 40.
Tel.: +36-82/505-800
Honlap: <https://uni-mate.hu>

5. sz. függelék – Hallgatói és konzulensi nyilatkozat minta

NYILATKOZAT

Alulírott Szaka Zsolt György, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus, Közoktatásvezető és pedagógus szakvizsga szak nappali/levelező* tagozat végzős hallgatója nyilatkozom, hogy a dolgozat saját munkám, melynek elkészítése során a felhasznált irodalmat korrekt módon, a jogi és etikai szabályok betartásával kezeltem. Hozzájárulok ahhoz, hogy Záródolgozatom/Szakdolgozatom/Diplomadolgozatom egyoldalas összefoglalója felkerüljön az Egyetem honlapjára és hogy a digitális verzióban (pdf formátumban) leadott dolgozatom elérhető legyen a témát vezető Tanszéken/Intézetben, illetve az Egyetem központi nyilvántartásában, a jogi és etikai szabályok teljes körű betartása mellett.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár, 2023. év április hó 27. nap

Hallgató

NYILATKOZAT

A dolgozat készítőjének konzulense nyilatkozom arról, hogy a Záródolgozatos/Szakdolgozatos/Diplomadolgozatos áttekintetem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A Záródolgozatos/Szakdolgozatos/Diplomadolgozatos záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom*.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem*

Kelt: Kaposvár, 2023. április 27.

Belső konzulens
Velner András főiskolai docens

*Kérjük a megfelelőt aláhúzni!

2. sz. függelék – nyilatkozat a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

NYILATKOZAT

a szakdolgozat¹ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Szaka Zsolt György
A Hallgató Neptun kódja: BZ7007
A dolgozat címe: Iskolám szerepe közvetlen környezetem kulturális életében és munkánk társadalmi hatásai
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: Neveléstudományi Intézet

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat² egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: 2023. év április hó 30. nap

Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.